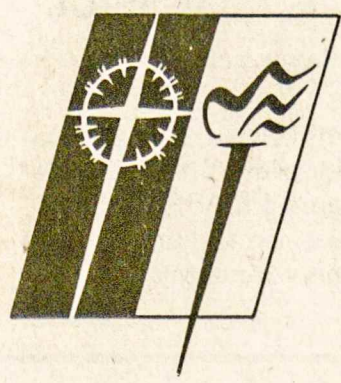

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 41 (1756) 1983 SPALIS-OCTOBER 13 • "AUŠROS" METAI • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672

Širdis ir kalba

Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese, kuris įvyko š. m. liepos mėnesį Š. Amerikoje, buvo daug renginių, kurių pagrindinis — studijų dienos Trento universitete Kanadoje. Tai buvo, galima sakyti, kongreso smegenys, svarčiausios pagrindinės jaunimo problemos. Studijų dienose dalyvavo rinktinis jaunimas — apie 120 asmenų iš įvairių laisvojo pasaulio kraštų. Bene pirmą kartą jaunimo kongresų istorijoje iškilo lietuvių kalbos problema — kaip atstovai bei atstovės, ypač iš P. Amerikos, negalėjo reikšti savo minčių lietuvių kalba ir buvo reikalingi vertėjų. Viena atstovė iš Argentinos gana karštai kalbėjo apie savo ir draugų uolų pasirodymą jaunimo kongresui, kad tam buvo dirbta ištiesius metus. Bet ji kalbėjo... ispaniškai per vertėją. Kita atstovė iš P. Amerikos viename darbo būrelyje taip pat kalbėjo savo krašto kalba, bet susijaudino, pritrūko žodžių, vis minėdama Lietuvą, ir pravirkė. Paklausta, kodėl jai brangi Lietuva, atsakė ją mylinti, bet nežinanti kodėl. Tai būdingas reiškinys, rodantis, kad širdies ir lūpų kalba nevisuomet derinasi. Būna atvejų, kai žmogus pamilsta savo ar savo tėvų gimtąjį kraštą bei tautą jos kalbos nemokėdamas. Dabar tai matome jaunimo gretose, praeityje tokių atvejų netrūko ir vyresnio amžiaus asmenų eilėse.

Tai padaro gyvenimo sąlygos. Seniau, dar Rusijos carų laikais, dalis lietuvių gyveno toli nuo savo tėvynės Lietuvos tarp kitataučių, mokėsi vien rusiškose mokyklose ir neturėjo galimybių išmokyti lietuvių kalbos. Tačiau jų širdyse liko gyvas jausmas tautinės priklausomybės. Jie nuolat jautė, kad jų šaknys glūdi Lietuvoje. Kai nušvito Lietuvai nepriklausomybė, gana daug tokių aparusėjusių lietuvių grįžo savo kraštą, išmoko lietuvių kalbą ir įsijungė savo tautos gyvenimui. Prie tokių lietuvių galima priskirti ir žymųjį poetą Oskarą Milašų-Milosz, rašiusį vien prancūziškai. Jis jautėsi esąs lietuvis, žinojo, kad jo senolių šaknys yra Lietuvoje, bet augo nelietuviškoje aplinkoje ir lietuvių kalbos neišmoko, nors šiek tiek susigaudė. Taigi ir jo širdis buvo lietuviška, bet lūpos — prancūziškos. Tokių ir panašių atvejų lietuvių tautos gyvenime yra gana daug, nes jos gyvenimas taip susiklostė, kad teko nuolat susidurti su svetimų tautų įtakomis, gyventi nelietuviškoje aplinkoje. Tokiu būdu daugelis nutauto, bet netrūko ir tokių, kurie savo širdyje išliko lietuvišais, nemokančiais jų kalbos. Išeivijoje tokių atvejų yra gana daug. Kaikas mano ir skelbia, kad tokius reikia nurašyti į tautos nuostolius, nes savos kalbos nemokantis esąs galutiniai nutautę, nebelietuviai. Tai griežta ištarmė, besiremianti vien lūpomis, nematanti žmogaus širdies.

LAIKYDAMIESI tokios ištarmės, greitai neteksime šimtų ir tūkstančių savo tautiečių išeivijoje. Daugybė faktų rodo, kad tautiečių širdys būna gajesnės už kalbą. Kas jaučia meilę Lietuvai bei lietuvių tautai, nėra nuo jos galutinai atsijęs, nors jos kalbos ir nemoka dėl susidėjusių aplinkybių. Pasikeitus sąlygoms, širdis veikia gali atrasti kelius į savo tautos kalbą bei jos kultūrą. Dėlto išeivijos veikloje reikėtų daugiau dėmesio kreipti į lietuviškai nekalbantį jaunimą, duoti tinkamos literatūros, informacijos apie lietuvių bei Lietuvą jam suprantama kalba, kviešti jį į tautinius renginius, palaikyti su juo lietuviškus ryšius. Jeigu šiuo momentu neįmanoma išmokyti jį lietuvių kalbos, tai bent reikia padėti išlaikyti lietuvišką širdį. Ta linkme jau šiek tiek veikiama. Pvz. JAV-se yra leidžiamas laikraštėlis "Bridges" anglų kalba, skirtas lietuviškai nekalbantiems. Laikraštėlis dar gana kuklus, bet rodo gražios iniciatyvos. Su laiku jis gali išaugti į plačios apimties periodinį laikraštį. P. Amerikoje vietiniai lietuvių laikraščiai bando prabilti į jaunimą ispanų ir portugalų kalba. Britanijoje leidžiamas panašaus užmojo laikraštėlis "Lynes". Tai geri ženklai, kurie turėtų palaikyti gyvą lietuvišką ryšį su kalbos nemokančiaisiais. Žinoma, pagrindu visos veiklos turi būti sąmoninga lietuviška sąsiena, atsiremianti į tautinę kultūrą su josios kalba ir visais kultūriniais lobiais. Jei nebus lietuviškai kalbančio branduolio, nebus kam nė palaikyti ryšio su nutolusiais ir bekalbiais.

KANADOS ĮVYKIAI

Brangios ministerių kelionės

Kanados parlamente iškilo brangios ministerių ir kaikiurių valdžios pareigūnų kelionės lėktuvais. Visus nustebino atskleistas faktas, kad Kanados pieno gaminių komisijos pirm. Gilles Choquette'as nuo 1977 m. pavasario iki 1982 m. rudens išleido \$210.000 kelionėms užsienyje ir kad tas brangias keliones patvirtino žemės ūkio ministeris E. Whelanas. Oficialiai jos buvo susietos su pieno miltelių pardavimu užsieniui. Įtarimą kelia per daug dažnas sekretorės Denise Dignard keliavimas. Ją šiam darbui buvo pasirinkęs pats G. Choquette'as. Keliviniai lėktuvais į jiedu skrisdavo didelių išlaidų pareikalaujančia pirmąją klasę. Ypač įtartinas yra dažnas savaitgalių praleidimas Meksikoje. Opozicinės

partijos pareikalavo ištirti tokias neaiškias keliones, atskleistas Toronto dienraščio "The Globe and Mail". Reikalavimą atmetė žemės ūkio ministeris E. Whelanas.

"The Globe and Mail" taip pat atkreipė skaitytojų dėmesį į brangias kaikiurių Kanados ministerių keliones valdiniais lėktuvais. Dienraščiu pavyko gauti dokumentą, liudijantį, kad nuo š. m. balandžio 30 d. iki rugpjūčio 9 d. ministeriai valdžios lėktuvus panaudojo 216 kartų ir kad tie skrydžiai Kanados iždai kainavo \$980.000, neskaitant lėktuvų išlaidų kuro išlaidų. Kanados transporto departamentas turi septynis nedidelius lėktuvus ir vieną malūnsparnį. Oficialiai ministeriams jais leidžiama (Nukelta į 8-tą psl.)

Vilniaus Šv. Trejybės šventovė, kurioje sovietai įrengė gimnastikos salę, stalo tenisą ir pan. Po II D. karo priekine pastato siena sugriuvo. Ji buvo atstatyta, bet priekinės durys užmūrytos ir įėjimas padarytas iš šoninės gatvės. Nė viename Vilniaus albume šios šventovės nėra. Ją galima pamatyti senose litografijose

Baltijos šalių dokumentai Prancūzijoje

Baltistikos centro sekretorius apie istorinius lobius Prancūzijos užsienio reikalų ministerijos archyvuose

Prancūzijoje veikia baltistikos centras (Centre d'Etudes Baltiques), kurio sekretoriumi yra diplomatas ir akademikas Hugues Jean de Dianoux. Jis yra susidomėjęs baltistikos studijų draugijos rengiama studijinė konferencija Montrealyje 1984 m. birželio 14-16 dienomis. Savo laiske konferencijos rengėjams jis žada paruošti net porą paskaitų apie Baltijos šalis pagal turimus dokumentus užsienio reikalų ministerijoje. O tų dokumentų yra apšėiai. Tai diplomatų bei konsulų pranešimai, pradedant XIX šimtmečiu, įgaliojimų ministerijai rašti iš Baltijos kraštų nepriklausomybės laikotarpio. Pvz. esą įdomiu dokumentu, liečiančiu karinės prancūzų valdžios veiklą Klaipėdoje po 1919 m.

Baltiečiai ir prancūzai

Prancūzų kalba Baltijos kraštuose buvusi labai vertinama ir laikoma kultūringumo požymiu. Taip esą buvo nuo XVIII šimtmečio iki XX š. pradžios. Tai patvirtina vokiečių kilmės filosofas Hermanas

Kayserlingas. Pasak jo, baltiečių baronų tarpe prancūzų kalbos vartojimas buvo laikomas kultūros ženklu.

Devynioliktojo šimtmečio pabaigoje iškilusi nauja baltiečių karta Latvijoje ir Estijoje. Ji esą labai domėjosi prancūzų mitytojais, kaip pvz. latvių rašytojas Rainis.

Nepriklausomybės laikotarpyje daugelis baltiečių rašytojų, kaip pvz. latvių Virza, domėjosi prancūzų literatūra.

Ypač minėtinas rašytojas bei poetas Oscar de Lubicz Milos (Milašius), save laikęs lietuviu, nors buvo gimęs Gudijoje. Gyveno ilgą laiką Prancūzijoje, buvo Lietuvos pasiuntinybės kultūrinio patarėjo ir kurį laiką jos reikalų vedėju.

Taip pat minėtini baltiečiai, ypač lietuviai, pasireiškę kultūriname bei moksliniame Prancūzijos gyvenime — archeologas ir meno istorikas Baltrušaitis, semantistas Greimas, kurie esą gerai žinomi prancūzams. Neužmirštami ir Lietuvos žydai, laikę save Lietuvos žmonėmis, nors gimę Gudijoje. Tai dail. Soutine (Sutinas) ir skulptorius Lipchitz (Lipsicas). Jie esą davę savo įnašą prancūzų kultūrai.

Spaudos talka

Pasak šio prancūzų kultūrininko ir diplomato Dianoux, svarbu atskleisti ne tik Baltijos kraštų praeitį, bet ir dabartį prancūziškuose kraštuose — Prancūzijoje, Kanadoje, Šveicarijoje, Belgijoje, Afrikoje. Platesnis pažinimas įgailintų mesti žvilgsnį į ir Baltijos kraštų ateitį. Apgailestina, kad Baltijos šalių nepriklausomybės laikotarpis, trukęs vos 20 metų, mažai tebuvo pažįstamas Prancūzijoje. Montreališkė baltistikos studijų konferencija galėtų šioje srityje daug pasitarnauti, jeigu ja būtų sudominta prancūzų kraštų spauda. Pastaroji padėtų suprasti ir dabartinę Baltijos kraštų būklę, kurioje vyrauja priverstinė politinė sistema, įvesta 1940 metų agresijos, tylinčių pajėgoms, kurios galėjo ateiti pagalbon. Tos pajėgos tyli ir dabar. Dėlto ypač svarbu atskleisti Baltijos šalių problemą, pasiekti prancūziškų kraštų gyventojų sąžines.

Rėngėjų rūpestis

Šiuo laišku susidomėjo baltistikos studijų konferencijos rengėjai — Association for the Advancement of Baltic Studies (AABS). Prof. Edina (Nukelta į 4-tą psl.)

Pasaulio įvykiai

NOBELIO KOMITETAS NORVEGIJOJE 1983 M. TAIKOS PREMIAJĄ paskyrė "Solidarumo" unijos vadui L. Walensai už jo asmeninę auką, susietą su žmogaus teisių gynimu, kovą, kuri buvo atliekama taikiu būdu. Kitokios nuomonės yra komunistinis Lenkijos režimas. "PAP" žinių agentūra premijos paskyrimą pavadino grynai politiniu mostu, kišimusi į Lenkijos vidaus reikalus. Sovietų Sąjunga ir jos satelinės valstybės premijos paskyrimą ignoravo, nors žinia gyventojus jau buvo pasiekusi užsienio radijo dėka. Dienraštis "Izvestija", nutylėdamas premijos paskyrimą, L. Walensa apšaukė apmokamu Vakarų pasaulio agentu, sėjančiu anarchiją Lenkijoje. Esą užsienyje jis jau turi sutelkęs daugiau kaip milijoną dolerių. Tokį kaltinimą anksčiau

buvo metusi Lenkijos televizija, siekdama sumenkinti L. Walensa populiarumą. L. Walensa pareiškė, kad \$240.000 Nobelio taikos premiją jis atiduos Katalikų Bendrijos fondui, kurio lėšomis bus remiamas žemės ūkis Lenkijoje. Problemą betgi gali atnešti tos premijos atsiėmimas š. m. gruodžio 10 d. Oslo mieste. Jis pats nėra linkęs išvažiuoti iš Lenkijos, nes gali būti neįsileistas atgal. Prasitarė, kad premiją galėtų paimti jo žmona Danuta, tačiau galutinis sprendimas šiuo klausimu tebėra nepadarytas. 1975 m. dr. A. Sacharovui paskirtą Nobelio taikos premiją priėmė ir parvežė jo žmona B. Pasternakas 1958 m. literatūrinės Nobelio premijos buvo priverstas atsisakyti. A. Solženicinas tokią 1970 m. premiją gavo tikrai 1974 m., kai jau buvo ištremtas iš Sovietų Sąjungos.

Galvosūkis Varšuvai

Premijos paskyrimo proga L. Walensa susilaukė daug sveikinimų iš viso pasaulio, tarp kurių buvo ir popiežiaus Jono-Pauliaus II atsiųsta telegrama. Paskyrimą entuziastiškai sutiko lenkai užsienyje ir pačioje Lenkijoje. Spaudos konferencijoje L. Walensa pabrėžė, kad premija priklausė ne jam, bet visai lenkų tautai. Ji atnešė nemalonų galvosūkį komunistiniam gen. W. Jaruzelskio režimui, nes L. Walensa žada ir toliau tęsti kovą už oficialiai jau panaikintą "Solidarumo" uniją, su ja susietas žmogaus teises. Jo suėmimas ir galbūt teismas susilauktų komunistinei Lenkijai nepalankios reakcijos visame pasaulyje, o ją slepia tik finansinėmis nuolaidomis teispresdžiama didžiulė skola užsieniui.

Posėdžiai Ženevoje

Š. Atlanto Sąjungos parlamentarus Hagėje aplankė JAV atstovas P. Nitze, Ženevoje vedantis derybas su Sovietų Sąjunga dėl vidutinio nuotolio raketų sumažinimo Europoje. Sąjungos vadai jau yra sutarę pradėti JAV "Pershing 2" ir skraidančių bombų įvedimą V. Europon gruodžio mėnesį, jeigu Sovietų Sąjunga nesumažins savo "SS-20" raketų skai-

čiaus. P. Nitze pranešė, kad jis nesusilaukia jokios nuolaidos iš Maskvos. Kadangi "Pershing 2" raketos gali pasiekti taikinius Sovietų Sąjungoje, grasinama daugiau kontinentinių raketų nukreipti į JAV teritoriją. Lygiagrečiai vykstančiose derybose dėl tų strateginių raketų Maskva siūlo visišką jų gamybos užšaldymą, užtikrinantį Sovietų Sąjungos persvarą. Prez. R. Reaganas pasiūlė sumažinimo siekti naujomis raketomis. Esą už kiekvieną branduolinių užtaisų naujoje raketoje reikėtų sunaikinti du užtaisus ar net daugiau senosios raketose. Taip palaipsniui būtų atstatytas abiem pusėm priimtinis jėgos balansas.

Pakeitė vadus?

Maskvoje kalbama, kad buvo atleisti iš pareigų augstieji karininkai Sibire, atsakingi už Sovietų Sąjungos saugumą. Esą radaras keleivinį P. Korėjos lėktuvą pastebėjo, kai jis skrido virš Kamčatkos pusiasalio, bet naikintuvai jo negalėjo surasti. Keleivinis lėktuvas tebuvo surastas ir sunaikintas prie Sachalino salos, kai į teritorines Sovietų Sąjungos erdves jau buvo įskridęs antrą kartą. Dienraštis "The New York Times" savo pranešime iš Vašingtono teigia, kad sovietų lakūnai menkai pasirodė lėktuvo suradime bei jo atpažinime. JAV žvalgybos specialistai, peržiūrėję turimus radijo ir radaro duomenis, spėja, kad "Su-15" naikintuvo pilotas, paleidęs dvi raketas į keleivinį lėktuvą, skrido žemesniais aukštyje jo užpakalyje. Iš tokios pozicijos neįmanoma atskirti keleivinio lėktuvo nuo žvalgybinio. Raketų iššovimą galėjo paskatinti kilęs triukšmas dėl lėktuvo nesuradimo virš Kamčatkos.

Naujos raketos

Sovietų Sąjunga Sirijai siunčia modernias "SS-21" raketas, kurios taikinius gali pasiekti 75 mylių nuotolyje. Tai nauja problema prez. R. Reaganui, nes jomis galima apšaudyti ne tik Libaną, bet ir šiaurinę Izraelio dalį, pasiekti Hailfos uostą, Libano pakrantėse sutelktus karo laivus.

Šiame numeryje:

Širdis ir kalba

Lietuviška širdis kartais būna gajesnė už kalbą

Baltijos šalių dokumentai Prancūzijoje

Baltistikos centro sekretoriaus pranešimas baltiečių draugijai

Vyskupai Romon, kunigai — kalėjimai

"LKB Kronika" apie kunigų — Svarinsko ir Tamkevičiaus suėmimą

Pusantro šimto naujų gydytojų

Pasaulio ir Š. Amerikos lietuvių gydytojų suvažiavimas Čikagoje

Lietuvių vyskupų išeivijoje laiškas

Ateinantieji 1984 metai skelbiami Švento Kazimiero Metais

Pirmoji jaunų šeimų stovykla

Sėkmingas bandymas sutelkti jaunąsias šeimas vasaros metu

Moterų pasaulėjauta

Literatūros popietė Toronte, kurioje dalyvavo kultūros rašytojos

Kartu džiaugėmės ir mąstėme

Ateitininkų sėkmingų dienų Kennebunkporte prie Atlanto

Lietuvių literatūros kritika tremtyje

Kritikas vertina Vlodo Kulboko veiklą apie kritiką

Dailės ir dainos vakaras

Adomo Galdiko paveikslų paroda ir sol. Čapkauskienės koncertas

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidejas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$19, pusmetinė — \$10. Rėmėjo prenumerata \$25
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Užskelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$19.00 per year, \$10.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

RELIGINIAME GYVENIME

Civilinis karas Čade, kuris tęsiasi jau 19 metų, trukdo K. Bendrijos veiklai bei jos augimui. Pasak Vatikano misijų žinių agentūros "Fides", Čade yra 233,000 katalikų, kurie sudaro 5% krašto gyventojų. Čadas yra buvusi Prancūzijos kolonija, kuri savo nepriklausomybę gavo 1960 m. ir dabar turi 4.5 milijono gyventojų. N'Djamena arkivyskupijos pagrindinis rūpestis dabar yra atstatymas subombarduotų pastatų, kurių tarpe yra ir to miesto katedra. Evangelizacinė veikla pastaruoju metu esanti visiškai paralyžuota. Be minėtų arkivyskupijos krašte dar yra trys kitos vyskupijos: Moundou, Pala ir Sarh. Čade dabar darbuojasi 34 vie-nuoliai broliai, 166 seselės ir 143 kunigai, iš kurių tik 8 yra vietiniai. Čado kunigų seminarijoje dabar mokosi 29 klierikai. Šiuo metu Vatikano apaštališkuoju delegatu Čade yra arkiv. Jonas Bulaitis.

Kardinolų kolegija šiuo metu neteko dviejų narių: Vokietijoje mirė kard. Josef Schroeffer, o JAV-se — kard. Humberto Medeiros. Kard. Schroeffer buvo gimęs 1903 m. Ingolstadt mieste ir kunigų įšventintas 1928 m. Jis eilę metų profesoriavo Eichstaetto kunigų seminarijoje, o nuo 1941 m. buvo Eichstaetto vyskupu. 1968 m. buvo pakeltas titulinio arkivyskupu ir paskirtas Vatikano švietimo kongregacijos sekretorium, o 1976 m. — kardinolu. Kard. Medeiros buvo gimęs 1915 m. Azorų salose ir 15 m. amžiaus budamas su tėvais atvyko į JAV. 1946 m. jis buvo įšventintas kunigu, o 1966 m. tapo Brownsville vykupu Texas valstijoje. 1970 m. paskirtas Bostono arkivyskupu, o 1973 m. — kardinolu. Prieš savo mirtį jis išleido savo tikintiesiems ganytojinį laišką, kuriame nurodė, kad krikščionis į politiką turi žiūrėti kaip į pašaukimą ir nesiekti jokios valdžios asmeninių ambicijų sumetimais.

Iš okupuotos Lietuvos atėjo dalis anketos, kuri yra skleidžiama Lietuvos ligoninėse. Joje yra tendencingi klausimai apie ligonio religines pažiūras. Anketos pildytojas privalo atsakyti į šiuos klausimus (pateikiami ir atsakymai): Jūsų pažiūra ir religija: netikintis, tikintis, abejojantis, tikintis iš tradicijos, giliai tikintis, nežinau. Priežastys, dėl ko netikintis: mokslo įtaka, šeimos narių įtaka, socialinės santvarkos įtaka, kitos priežastys. Priežastys, dėl ko tikite: šeimos narių įtaka, kitų tikinčiųjų įtaka, asmeninės nelaimės, ligos, tradicijos, įsitikinimai. Kokiai religijai priklausote: katalikas, pravoslavas, sentikis, judėjų, baptistas, kita religija. Ar švenčiate religines šventes: ne, kaip ir iš tradicijų, tik pagrindines, visas šventes. Kaip vertinate religiją: kenkia žmogui, ramina, prieštarauja mokslui, nežinau, praturtina dvasiškai. Ar auklėjate savo vaikus religinė dvasia: ne, taip.

Katalikiška buvusių JAV anglikonų parapija jau įsteigta JAV-se, San Antonio mieste, Texas. Šiai neteritorinei parapijai vadovauja kun. Christopher Phillips, penktasis vedęs anglikonas dvasininkas JAV-se tapęs katalikų kunigu. Šiai parapijai priklauso JAV anglikonai tapę katalikais. Parapija vadovaujasi lotynų apeigomis, bet taipgi yra pasilaikiusi eilę anglikonų tradicijų. Kunigo Phillips mąnymu, tokios parapijos su anglikoniškais tradicijomis įsteigimas prisidės prie aiškesnio ekumenizmo dvasios supratimo. Ateityje galbūt ir kitos krikščioniškosios šakos galės jungtis su K. Bendrija panašiais pagrindais, pasilaikydamos tai, kas gera savose tradicijose bei pamaldose.

Netrukus JAV-se bus įsteigta ir antra buvusių anglikonų parapija, tik šiuo atveju ištisa anglikonų parapija su savo klebonu tapsianti katalikiška. Švč. Mergelės Marijos episkopalo (JAV anglikonų) parapija Las Vegas mieste formaliai pasitraukė iš anglikonų ir kartu su savo klebonu Clark Tea išreiškė norą tapti katalikais bei toliau būti vadovaujami savojo klebono, kai jis taps katalikų kunigu. Kun. James Parker, pirmasis JAV anglikonas tapęs katalikų kunigu ir dabar besidarbuojantis komisijoje, kuri rūpinasi JAV anglikonais, pereinančiais į katalikus, pareiškė, kad šiuo metu jau eilę JAV anglikonų parapijų kreipėsi į jį su panašiais prašymais. JAV anglikonų tarpe sąjūdis tapti katalikais kilo, kai buvo pradėtos moterys šventinti kunigėmis ir santuokos srityje buvo padarytas pakeitimas, leidžiantis išsituokiusiems anglikonams antrą kartą tuoktis. Anksčiau šie anglikonai buvo pasiryžę likti anglikonų bendruomenėje ir darbuotis visuotiniame anglikonų įsijungime į K. Bendriją, tačiau pamatę anglikonų tarpe vykdomus pakeitimus, prieštaraujantis katalikiškajai tradicijai, priėjo išvadą, kad negali laukti.

Šv. Maksimilijono Kolbės šventė bus švenčiama kas metai rugpjūčio 14 d. Tai diena, kurią šventasis mirė Aušvico koncentracijos stovykloje. Šią šventę oficialiai paskelbė Sakramentų bei Liturgijos Kongregacija, išleisdama ir parinktus atitinkamus tai šventei Mišių tekstus.

Estų Kalinių Šalpos Centras Stockholme praneša, kad estų pogrindžio leidinys "Lisandusi motete ja uždiste vabale levikule Eestis" (Priedai prie laisvo skleidimo informacijų ir idėjų Estijoje) pasiekė Vakarus. Nr. 17 estiška perduoda "LKB Kronikos" 51. dešimties metų sukaktuvinio numerio, ištisą turinį. Gautus septyniolika numerių išspausdins estų kalba Švedijoje veikiąs Estų Kalinių Šalpos Centras, o anglų kalba — Niujorke esanti Pasaulio Estų Taryba.

Kun. J. Sts.

Kybartų tikintieji visą oktavą ejo procesijoje aplink savo šventovę, reikšdami savo gailėtį dėl klebono kun. SIGITO TAMKEVIČIAUS suėmimo ir melsdami Augščiausiąjį greito išlaisvinimo. Kun. S. Tamkevičius buvo suimtas 1983.V.6 Vilniuje, kur buvo nuvažiuojęs liudyti kun. A. Svarinsko byloje

Nuotr. Liet. Inf. Centro

Vyskupati Romon, kunigai - kalėjiman

"Laisvai mąstyti gražu, bet dar gražiau mąstyti teisingai" — rašo "LKB Kronika" naujaisiam — 59 nr.

Lietuvos Bažnyčios padėtis žymiai pasunkėjo, pradėjus valdyti J. ANDROPOVUI. Geriausi kunigai šantažuojami, grasinama kalėjimu ir pan. Gaudomi ir baudžiami protestų parašų rinkėjai, tardomi ir tikintieji — suaugę ir vaikai. Placiausiai išvystyta ateistinė propaganda, šmeižtai prieš kunigus. Per spaudą ir televiziją, aiškinama, kad vaikams iki 18 metų negalima patarnauti šv. Mišioms, dalyvauti procesijose ir chore. Tardomi ir baudžiami už surengtas kalėdines eglutes (Simne, Prienuose, Kybartuose), Vėlinių procesijas. Apie bažnyčias slankioja mokytojai, o kaikur net milicija, stebėdami, kad vaikai nebūtų ruošiami pirmajai Komunijai. Pasitaiko, kad vaikai sulaukomi gatvėje, įtariant einant mokytis katekizmo.

Kiek valdiški bedieviai persekioja tikėjimą viduje, tiek paskui stengiasi įtikinti užsienio opiniją apie visišką religijos laisvę Lietuvoje. Lietuvos vyskupas išleidžia "ad liminą" į Romą, o į kalėjimą sodina kunigus. Kunigų taikos delegacijos važinėja į įvairius kongresus, o Lietuvoje — didžiausias spaudimas laikytis vadinamą Religinių Susivienijimų nuostatų, kurie siekia visiško Bažnyčios sunaikinimo.

Lietuvos Bažnyčios pastangos atgauti konstitucijos garantuotas teises, negiškai mąstant, atrodo beviltiškos, valdžia nereaguoją į jokių protestus, neatsako į keliasdešimt tūkstančių pasirašytų pareiškimus, tikintieji diskriminuojami, kunigų gretos retėja, gausėja parapijų, kurios neturi kunigų. Ir štai tokiu lemtingu momentu Lietuva netenka dviejų uoliausių kunigų — Alfonso SVARINSKO ir Sigito TAMKEVIČIAUS.

* * *

Visa tai turint galvoje, nevienam ateina mintis: ar to reikėjo, ar nebuvo galima apsieiti be šitos aukos?

Aišku, būtų galėję išvengti arešto ir kalėjimo šie du Lietuvos kunigai, jei būtų nematę tikintiesiems daromų skriaudų, likę kurti pagalbos šaukiančiųjų balsui ir, pagal seną lietuvių posakį, ramiai tuoj po šluota, saugodami savo šiltą vietelę, kaip kad nevienas šiandien daro. Bet ar tai viskas? Būdami tikri ganytojai, kitaip pasielgti jie negalėjo.

Atsiranda tokių, kurie už šią jų drąsą juos laiko neišmintingais. Galbūt kaikam atrodė ir tie, kurie caro prispaudos laikais rašė prašymus valdžiai, kad leistų lietuviams spausdinti knygas lotyniškais raidėmis, ir tie mūsų knygnešiai, kurie tokias knygas nešė per sieną ir platino liaudyje, — buvo neprotingi, nes už tai nukentėjo ir daugelis savo dienas baigė Sibire. Ar to meto "gudriesiems" jų kova neatrodė beprasmiška, neprotinga; ar gali saužėlė drąsuolių atsilaukti prieš milžiniškos caro imperijos žandarmiją?!! Net juokinga tada buvo galvoti apie spaudą ir tautos laisvę, tačiau kova nebuvo veltui.

Kaikas laikė neprotingu ir

Kaišiadorių vysk. T. MATULIONIS, kai jis parašė protesto raštą vokiečių okupacinei valdžiai dėl vieno atlaido metu Kaišiadorių katedroje (Žiežmarių šventovėje 1943 m. rugsėjo 10 d., Red.) suimto jaunimo, ypač nepilnametėjų mergaičių, nes už tai taip pat grėsė areštas. Kvailučiais buvo laikomi ir tie, kurie vokiečių okupacijos metais slėpė ir globojo naikinamųjų žydus, kaip kun. STAKAUSKAS, kun. PAUKŠTYS. Jie rizikavo savo laisve ir savo gyvybe. Rizikavo todėl, kad buvo tikrieji ganytojai.

* * *

Šiems suimtiesiems ir kaliniams kunigams — kun. A. SVARINSKUI ir kun. S. TAMKEVIČIUI — tinka Harnako žodžiai: "Yra didesnių dalykų už laisvę, tai — Tiesa". Taip, jie nepakentė melo, kurio tiek daug šiandien mūsų, kovojo už tiesą ir dėlto prarado laisvę.

Visiems turbūt žinomas pasaulinio masto mokslininko žydų Alberto Einšteino pasakymas: "Aš niekad nesidomėjau Bažnyčia, bet dabar jaučiu jai didelę pagarbą ir palankumą, nes tik viena Bažnyčia turi drąsos ir ištvermės ginti tiesą ir žmogaus laisvę. Būdamas laisvės mylėtojas, maniau, kad Hitleriui paėmus valdžią Vokietijoje, bent universitetai gins laisvę, nes jie juk yra tiesos skleidėjai. Bet universitetai tylėjo. Tada maniau, kad laisvę gins laikraščių redaktoriai, kurie dažnai rašydavo straipsnius už laisvę, tačiau po kelių savaičių ir jie nutilo. Tikrai Bažnyčia visą laiką stovėjo skersai kelio Hitleriui, norinčiam užgnaužti tiesą ir sunaikinti laisvę". Panašiai dabar yra ir Lietuvoje. Prieš visomis priemonėmis skleidžiamą melą daugiausia kovoja kunigai.

Tiems, kurie juos laiko išsišokėliais, ekstremistais, reikėtų prisiminti tai, kad ne jie vieni ir tai ne pirmi. Savo laiku Žemaičių vyskupas M. Valančius, kai Rusijos caras norėjo paskandinti Lietuvą degtinėje, kūrė blaivybės draugijas, o valdžiai uždraudus, net išleido kunigams raštą, ragindamas nepaklusti tokiems draudimams. Už tai daug nemalonumų susilaukė iš gubernatoriaus.

Poeto Baranauko jaunystės draugas kun. K. Kairys už tai, kad, neatsiklaupęs valdžios, pašventino naujos gimnazijos rūmus, buvo ištremtas į Rusijos rytus, kur ir mirė būdamas vos 29 metų amžiaus.

Kun. M. Krupavičius už du memorandumus, protestuojančius prieš okupantų kėslus ir nehumaniską elgesį su žmonėmis, taip pat nešė nelaisvės grandines.

Kun. A. Lipniūnas baigė savo gyvenimą Stutthof lageryje už tai, kad Vilniuje šv. Jono bažnyčioje kalbėjo apie okupantus, kurie nori nupirkti jaunimą tabaku ir degtine.

Hitlerio laikais buvo sunaikinta apie 4,000 kunigų, kurie nebuvo abejingi melui. Visais laikais, pačiais tamsiausiais, kunigo ranka nešė tiesos žibintą vargo broliams. Tai kunigo pašaukimas. Ki-tiems svyruojant, jis turi būti

tvirtas; kai kiti tyli, jam reikia kalbėti; kai kiti nuolaidžiauja, jis turi priešintis; kai kiti apsilaidžia, jis privalo, sujungęs savo kanciją su Viešpaties atperkamąja kancija, maldauti už tautą.

* * *

Nepaslaptis, kad šiandien ir iš kunigų atsiranda tokių, kurie nuolaidžiauja, sakydami "prieš vėją nepapūsi"; tyli, kai reikia kalbėti; užmerkia akis, netiesą matydami. Dalis tokių tai daro todėl, kad saugo savo žemišką būstą, nenori užsitraukti valdžios nemalones, nenori būti perkelti į žemesnę vietą. Jie dažniausiai ir pripilina ekstremisto vardą uoliesiems kunigams.

Ekstremistais buvo vysk. M. Valančius, vysk. T. Matulionis, Dievo tarnas arkivyskupas J. Matulevičius, savo dienoraštyje rašęs: "Duok, Dieve, kad mes būtume pagauti tos didelės vienos minties — Bažnyčiai dirbti, vargti, kentėti... savo gyvenimą aukoti Dievui, Bažnyčiai; sudilti, sunykti darbuose, varguose ir kovose dėl Bažnyčios; kad mes turėtume tą didelį narsumą jokių kliūčių iš pasaulio pusės ir jos galybių nesibijant, jokiame bailumui nepasiduodant, eiti drąsiai į darbą, į kovą dėl Bažnyčios, tenai, kur labiausiai to reikia, tai yra, kur pasaulinė valdžia persekioja Bažnyčią, vienuolijas, varžo Bažnyčią ir Jos organizacijas bei įstaigas, kad mes tik to vieno bijotume — numirti nieko dar nekentęje, nevargę, nedirbę Bažnyčiai, sieloms išganyti, Dievo garbei skleisti...".

Tokiais ekstremistais buvo kun. K. Kairys, kun. A. Lipniūnas, prel. M. Krupavičius, tie 4,000 kunigų, sunaikinti nacių. Tokiais ekstremistais buvo visi mūsų knygnešiai, išsaugoję lietuvišką žodį. Tokiais ekstremistais buvo ir Sokratas, ir Platonas, kuris buvo išvarytas iš Sirakūz, ir Gandi... Tokiais ekstremistais yra ir mūsų kankiniai kunigai — kun. A. SVARINSKAS ir kun. S. TAMKEVIČIUS. Tai garbingos eilės.

Istorija nevisuomet sugeba laiku įvertinti, dažnai ji savo žodį taria pavėluotai, bet vis tiek taria.

Kitų silpnumą turi atsverti ryžtingųjų drąsa ir auka. Savo laiku G. Papini rašė: "Aš neprašau duonos nei užuojautos, prašau tik mažo atomo tiesos...". Reikia manyti, kad ir mūsų kankiniai kunigai — kun. A. SVARINSKAS ir kun. S. TAMKEVIČIUS taip pat neprašo nei duonos, nei užuojautos. Jie tik prašo truputį tiesos, kad mes viską teisingai suprastume.

Upsalos universiteto vestibiulį puošia žodžiai: "Laisvai mąstyti gražu, bet dar gražiau teisingai mąstyti". Ar mes teisingai mąstome apie suimtus mūsų kankinius kunigus, apie visą dabartinę Bažnyčios padėtį?

Popiežius Gregorius VII yra pasakęs: "Mylėjau tiesą ir nekenčiau neteisybės, todėl mirštu tremtyje". Ir mūsų kunigai — A. SVARINSKAS ir S. TAMKEVIČIUS yra nelaisvėje todėl, kad mylėjo tiesą ir nekenė neteisybės, kad teisingai suprato savo pareigas ir atsakomybes.

PADĖKOS PAREIŠKIMAS

Mirus mūsų brangiam ir neužmirštamam sūnui

a. a. ALGIMANTUI E. DRAGAŠIUI,

iš daugelio draugų ir pažįstamų patyrėme nuoširdžios užuojautos.

Nuolankiai dėkojame Prisikėlimo parapijos dvasininkams už maldas ir palaidojimo apeigas, padėjusiems nešti karštą tautiečiams, PLIAS skyriui ir visiems draugams bei pažįstamiems, kurie parodė mums širdies šiomis sunkiomis valandomis.

Nuliūdę tėvai

PADĖKA

1983 metų rugpjūčio 24 dieną mirė mano mylimas vyras

A+ A

KAZIMIERAS GEČAS

Palaidotas rugpjūčio 31 dieną

Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje.

Nuoširdžiai dėkoju kunigams pranciškonams už lankymą mano vyro ligoninėje, maldas laidotuvių koplyčioje, už gedulines šv. Mišias, velionies palaidėjimą į amžino poilsio vietą.

Su meile ir dėkingumu prisimenu visus, užprašiusius šv. Mišias velionies intencija, atsiuntusius gėles į koplyčią, atsilankiusius į laidotuvių namus, nešiusius velionies karštą.

Dėkoju ponioms už pyragus ir šeiminkėm už gerus pusryčius.

Su nuoširdžiu dėkingumu —

liūdinti žmona Sofija

A+ A

STASIUI GAIDELIUI

atsiskyrus su šiuo pasauliu,

jo žmoną ANASTAZIJĄ ir dukrą BIRUTĘ su šeima bei kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame —

Marija Zurlienė
Jonas Gimžauskas

A+ A

STASIUI GAIDELIUI

netikėtai iškeliavus amžinybėn,

jo žmonai ANASTAZIJAI, dukrai BIRUTEI su šeima reiškiame gilią užuojautą —

E. Rasokienė
R. Homeniuk ir šeima

J. Rasokas ir šeima
P. Rasokas ir šeima

R. Rasokas ir šeima

A+ A

ANTANUI LAPIENIUI

mirus Sudburyje,

skausmo prislėgtus žmoną MARIJĄ, sūnų ARNOLDĄ, dukrą IRENĄ su šeima bei visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

Laima ir Justas Kriaučiūnai,
Stoney Creek, Ont.

Sofija ir Stasys Rakščiai,
Fruitland, Ont.

A+ A

ANTANUI LAPIENIUI

atsiskyrus su šiuo pasauliu,

jo žmonai MARIJAI, dukrai IRENAI su šeima, sūnui ARNOLDUI, broliui ir seserims Lietuvoje bei artimiesiems reiškiame gilią užuojautą —

L. Griškonienė
J. B. Stankai

J. Baitaitis
L. Griškonytė

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUISTEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmenis ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

KAZLAUSKAS

Mobawvk Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

- * Elektros reikmenys
- * Televizijos aparatai
- * Skalbiamosios mašinos
- * Vaikų baldai
- * Įvairūs kilimai

- * Saldytuvai
- * Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- * Siuvamos mašinos
- * Rašomos mašinėlės

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — Rytuose —
137 RONCESVALLES Ave. 2448 DANFORTH Ave.
Tel. 537-1442 Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro

Keturioliktajame lietuvių gydytojų suvažiavime Čikagoje dalyvavo daugiausia vyresniosios kartos žmonės, iš jaunųjų — vos ketetas

JUOZAS KRIAUCIŪNAS

Pasaulio ir Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjungos 14-tas suvažiavimas įvyko š. m. rugsėjo 3-4 d.d. "Vestin" viešbutyje, Čikagoje. Suvažiavimai šaukiami kas dveji metai. Dalyvavo nemažas skaičius lietuvių gydytojų, gyvenančių Amerikoje ir Kanadoje, bet nebuvo atvykusių iš kitų kraštų. Visuomenės, ne gydytojų, suvažiavime dalyvavo labai mažas skaičius, net suvažiavimo atidaryme. Visuomenei atvykti į viešbutį miesto centre sudarė sunkumų ir automobilių pastatymo išlaidų. Truko ir kvietimo.

Jaunieji gydytojai

Dar prieš viešą suvažiavimą atidarymą gydytojams buvo pristatyti per pastaruosius dvejus metus baigę medicinos mokslus lietuvių gydytojai. Deja, jų suvažiavime dalyvavo gal pora. Pristatyta arti 150 naujų gydytojų. Juos pristatė: dr. M. Vygantas, dr. d. D. Degesys, dr. J. Valaitis, dr. J. Daugirdas ir kt. Paašikėjo, kad gana didelis skaičius lietuviško jaunimo renkasi medicinos studijas. Lietuvių jaunimo, studijuojančio mediciną, nuosimtis yra antroje vietoje, tuoj po žydų, kurių yra didžiausias nuosimtis.

Tuoj po jaunųjų gydytojų pristatymo sekė simpoziumas: "Jaunieji gydytojai — sąjungos ateitis". Tuo reikalu pasisakė pakviestieji: dr. J. Valaitis, dr. A. Vanagūnas, dr. F. Kaunas, dr. d. D. Degesys ir dr. J. Daugirdas, taip pat kairie iš auditorijos. Visi nusiskundė jaunųjų lietuvių gydytojų nesidomėjimu lietuviška veikla, bet nė vienas nenurodė paveiklus būdo jaunuosius į tą veiklą įtraukti. Ir lietuvių gydytojų tarpe jaučiamas kartų skyrimasis. Paveikliausias būdas turbūt yra asmeninis kontaktas.

Suvažiavimo pradžia

Suvažiavimas oficialiai pradėtas 1 v.p.p. rugsėjo 3 d. Illinois Liet. Gydytojų Draugijos pirm. dr. M. Vyganto žodžiu. Jis sakė, kad Lietuvių Gydytojų Sąjunga Amerikoje įsteigta 1912 m. Jos veikla tęsiasi ir toliau, žinoma, su kaikiuriais neveiklos laikotarpiais. Invokaciją sukalbėjo vysk. V. Brizgys. Amerikos ir Lietuvos himnus giedoję solistė Šalnienė, muz. Motekaičiui akompanuojant ir suvažiavusiems pritariant. Suvažiavimo prezidentui pakviesti: Lietuvos konsulė Čikagoje J. Daužvardienė, vysk. V. Brizgys, sąjungos pirm. dr. J. Valaitis, sąjungos valdybos nariai — A. Vanagūnas ir J. Daugirdas.

Suvažiavusius žodžiu sveikino konsulė Daužvardienė, PLB vicepirm. M. Lenkauskienė. Raštu gauti sveikinimai iš dr. S. Bačkio — Lietuvos atstovo Vašingtone, V. Kamančio — PLB pirm., K. Šidlausko — ALTOs pirm., dr. A. Butkaus — LB krašto vald. pirm., M. Rudienės — BALFO pirm., sk. S. Mikačio — sukaktuvinės skautų "Aušros" stovyklos vadovo.

Sąjungos pirm. dr. J. Valaitis atidarojoje kalboje prisiminė per pastaruosius dvejus metus mirusius gydytojus: S. Ankudą, I. Alkį, V. Čeką, E. Draugelį, B. Jasių, L. Lukauskienę, P. Kazlą, J. Pavilonį, A. V. Pustelninką, I. Skeivį, A. Staugą, B. Sviderskaitę-Zelbiengę, J. Valiūną ir kt. Vėliau primintas dar dr. J. Vydas-Petukauskas. Mirusieji pagerbti atsistojimu ir susikaupimu. Toliau pirminkas ragino gydytojus neužmiršti mūsų visų skolos lietu-

Dr. JUOZAS ŠONTA, naujai išrinktas Pasaulio ir Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjungos pirmininkas, kalba suvažiavime Čikagoje 1983. IX.3 Nuotr. J. Kriaučiūno

vių tautos žmonėms, nes jie amžiais gynė Lietuvą, milijonai žuvo, kad mes išliktume lietuvišais.

Paskaitą "Lietuviai gydytojai aušrininkai", skaitė dr. Milda Budrienė, buvusi lietuvių gydytojų žurnalų redaktorė. Ji paminėjo lietuvių gydytojus, pasireikšiusius "Aušroje": dr. J. Basanavičių, dr. J. Šliūpą, dr. J. Endziulaitį, dr. J. Bagdoną, dr. V. Kudirką, dr. V. Bruožį ir kitus (iš viso 10 gydytojų).

Dr. K. Pemkus paašikino apie jo čia pat, šiame kambaryje, paruostą "Aušros" ir jos laikotarpio spaudos parodą. Joje buvo išstatyti tik spaudinių kopijos, net kaikiurių labai retų spaudinių.

Nauja vadovybė

Sąjungos darbo posėdžio metu pranešimus padarė sąjungos valdybos nariai, draugijų — Niujorke, Mičigane, Čikagoje, Kanadoje, Klevlande ir Kalifornijoje atstovai. Kanados gydytojai lietuvių rūpinasi įsteigti namus senesnio amžiaus lietuviams, panašiai į Klevlande LB išrūpintus. Žurnalo "Medicina" reikalu pranešimą padarė redaktorius dr. V. Šaulys. Žurnalo spausdinama 850 egzempliorių, išsiuntinėjama apie 800. Stengiamasi išleisti bent du numerius per metus. Surinkti medžiagą žurnalui yra nelengva, nes gydytojai, ypač jaunieji, mielai skaito paskaitas, bet nenoriai parašo.

Nesėkmė lydėjo Lietuvos medicinos istorijos išleidimą. Dabar prof. dr. J. Meškauskas sutiko ir pažadėjo ją greit išleisti, nes jo ir kitų pastangomis jau surinkta apie du trečdaliai reikiamos medžiagos. Veikalas bus atkeltas Lietuvoje išleisti ir per prievartą sukomunistintai tokiai istorijai atitaisyti.

Naujon sąjungos valdybon išrinkti nominacijos komisijos pasiūlyti gydytojai: Juozas Šonta — pirm., Juozas Skrinška — sekr., Dainius Degesys — išdininink. Valdybon kooptuoti gydytojai: J. Daugirdas ir A. Vanagūnas. Pirmieji trys yra iš Ohio ir Klevlando, pastarieji iš Čikagos.

Nutarimai

- Visi lietuvių skatinami jungtis į lietuviškuosius darbus ir į kovą už Lietuvos laisvę.
- Lietuviai gydytojai pritaria JAV prezidento R. Reagano protestui ir prašo jį imtis reikiamų veiksmų prieš Sovietų Sąjungą dėl P. Korėjo keleivinio lėktuvo nušovimo.
- Sveikina PLB ir VLIKO vadovybes, siekiančias lygia-

teisio bendradarbiavimo Lietuvos laisvinimo darbuose.

4. Ragina lietuvių medikus aktyviai įsijungti į lietuvišką veiklą.

5. Smerkia Sovietų Sąjungą už žmogaus teisių, akademines laisvės laužymą ir rezistentų bei disidentų priverstinį "gydymą" psichiatrinėse ligoninėse.

6. Smerkia Lietuvos sovietinės vyriausybės vykdomą gydytojo Algirdo Statkevičiaus, jau trejus metus besitęsiantį "gydymą" psichiatrinėje ligoninėje ir reikalauja jį paleisti į laisvę.

Pobūvis

Vakare suvažiavimo pobūvis pradėtas paskaita: "Fraternitas Lithuanica" 75 metai". Dr. S. Budrys suglaustai papasakojo korporacijos nueitą kelią, paminėjo kaikiuriuos darbus Lietuvą atstatant.

Meninę programą atliko solistai: Audronė Simonaitytė-Gaižiūnienė ir Bernardas Prapuolenis. Jiems akompanavo muz. R. Mockus. Programa atlikta solo ir duetais, daugiausia estradinė, taip pat solo pianinu.

Vakarienė pradėta vysk. Brizgio palaiminimu malda. Vakarienės metu pristatyta naujai išrinkta sąjungos vadovybė. Po vakarienos — bendras pasilinksminimas.

Antroji diena

Suvažiavime dalyvaują gydytojai ir jų šeimos susirinko pamaldoms 10 v.r. Tėvų jėzuitų koplyčioje. Mišios atliktytos už žuvusius ir mirusius "Fraternitas Lithuanica" korporacijos ir taip pat Sąjungos narius. Pamokslė nušviesta gydytojo reikšmė.

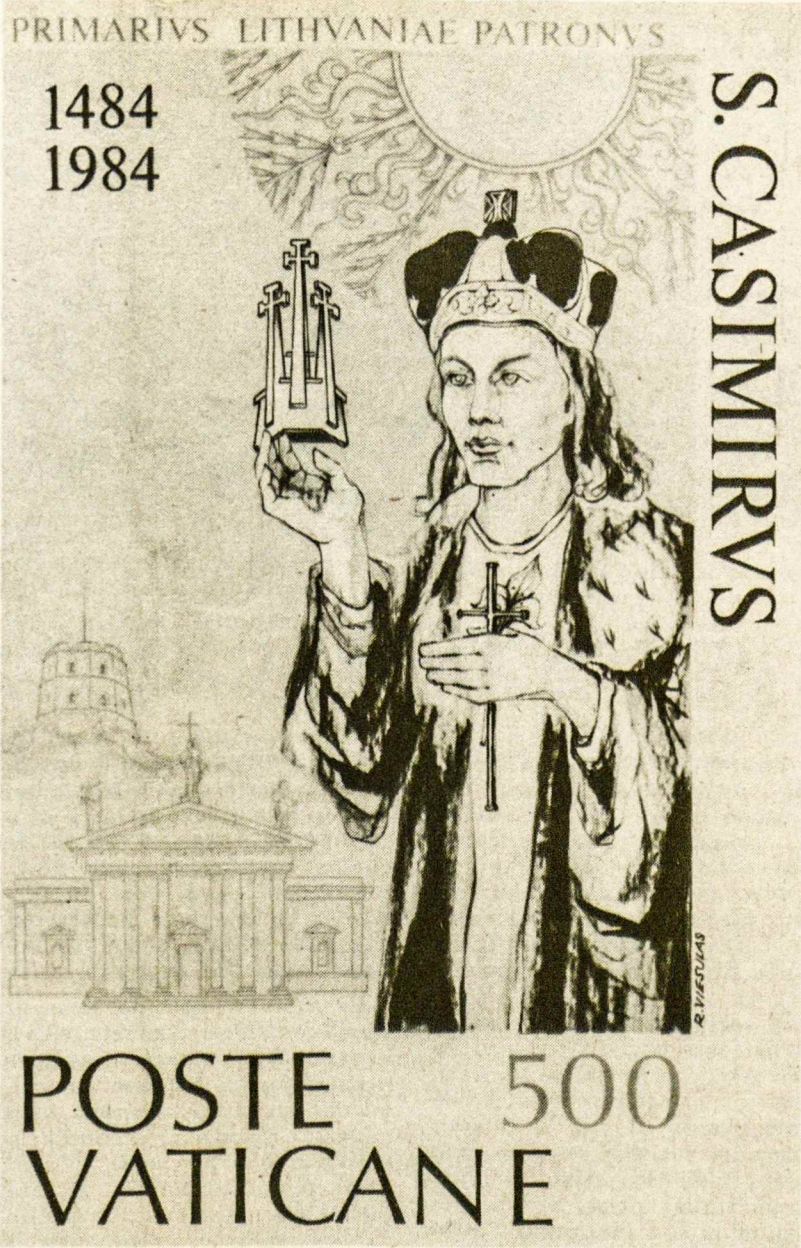
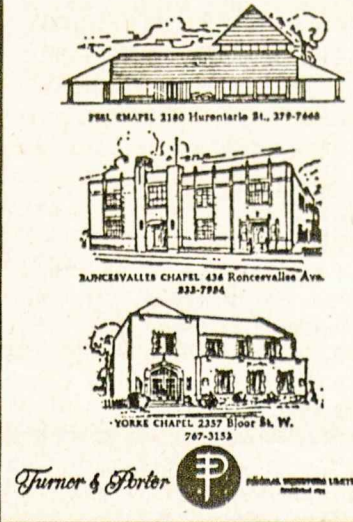
Po to pamaldų dalyviai susirinko prie žuvusiųsies už Lietuvos laisvę paminklo sodelyje prie koplyčios. Pagerbti žuvusieji už Lietuvos laisvę. Pagerbimui vadovavo fraternietis inž. K. Oželis. Pakelta trispalvė visiems giedant Lietuvos himną. Prie paminklo trumpai kalbėjo dr. J. Valaitis, gydytojų sąjungos pirm., primindamas pagerbiamųjų auką. Dr. V. Tauras savo kalboje priminė "FL" korporacijos nelengvą kelią ir žuvusius jos narius. Abi organizacijos padėjo prie paminklo po vainiką. Pagerbima baigiant, sugiedota "Marija, Marija".

Iš čia fraterniečiai skubėjo į posėdį ir užkandžius Tautiniuose Namuose, o kiti pasiskirstė kas sau.

Po pietų vėl "Vestin" viešbutyje vyko gydytojų sąjungos vadovybės suruoštas mokslinis paskaitų ciklas. Paskaitas skaitė jauni gydytojai: J. Daugirdas, J. Bekeris, A. Šaulys, A. Razma ir A. Vanagūnas. Paskaitos buvo augšto mokslinio lygio ir suprantamos tik gydytojams, tai iš visuomenės mažai kas dalyvavo. Už šių paskaitų išklausymą gydytojai gauna valandinius Amerikos Gydytojų Sąjungos kreditus. Sveikintini jaunieji gydytojai už jų mokslines paskaitas ir paskaitų paruosimą lietuvių kalba. Paskaitomis baigėsi oficialioji suvažiavimo dalis.

Suvažiavimui pasibaigus, įvyko "Gajos" medikų korporacijos suvažiavimas, po to — vakarienė gajiečiams ir prie jų prisidėjusiems svečiams.

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario
Tel. 533-7954

Dail. ROMO VIESULO projektas pašto ženkle, kurį, tikimasi, išleis Vatikanas 1984 metais šv. Kazimiero 500-jo mirties metinių proga

Kazimierinės temos dailėje

Rengiamas leidinys apie šv. Kazimierą lietuvių liaudies mene ir dailininkų kūryboje. Dailininkai kviečiami talkon

Šv. Kazimiero sukakties komitetas tarp įvairių savo darbų ir planų yra užsimojęs išleisti knygą — "Šv. Kazimieras liaudies mene ir lietuvių dailininkų kūryboje". Šią knygą suorganizuoti ir suredaguoti buvo pakviestas kun. Stasys Yla, bet jis staiga mirė. Tada komitetas kreipėsi į mane.

Tema man buvo nesvetima, nes su kun. St. Yla teko daug anksčiau tuo klausimu kalbėtis, projektuoti, net kaikią organizuoti. Kai buvo leidžiamas prof. Z. Ivinskio "Šv. Kazimieras" (1955 m.), teko rūpintis tos knygos iliustracijomis. Tai ir apsprendė, kad imčiausi leidinį paruostį spaudai.

Iš kun. St. Ylos palikimo nedaug kas gauta. Reikia dar daug surinkti, suorganizuoti, kad leidinys būtų kuo pilnesnis.

Tad ir kreipiuos į visus lietuvių dailininkus su prašymu

Parapijoms ir vienuolijoms

Ryšium su šv. Kazimiero metais rengiamas platesnio masto leidinys apie šv. Kazimierą liaudies mene, lietuvių dailininkų kūryboje, lietuvių šventovėse. Leidinį buvo pradėjęs rengti kun. St. Yla, bet jis greit mirė. Dabar šv. Kazimiero sukakties komitetas pakvietė mane tokį leidinį suorganizuoti ir suredaguoti.

Todėl kreipiuosi į visas lietuvių parapijas bei vienuolijas, kviesdamas įsijungti į šį leidinį. Juk daugelyje lietuvių šventovių yra šv. Kazimiero paveikslai, statulos, vitražai, altoriai šventojo garbei.

A+A
VIKTORIJA PNAUSKIENEI
mirus,
jos vyrui VACIUI, dukrai MARYTEI ir sūnui PETRUI su žmona bei jų artimiesiems reiškiamė gilią užuojautą ir kartu liūdime —
Birutė ir Viktoras Vaičiūnai

A+A
dr. ALDONAI JAUGELIENEI
mirus,
jos vyrą STASĮ JAUGELĮ ir šeimą nuoširdžiai užjaučiame —
*Buvusios Padeborno stovyklos gyventojos —
Aldona, Bronė
Sofija Lungytė*

ŠVENTO KAZIMIERO METAI Lietuvių vyskupų išeivijoje laiškas

Brangūs broliai ir seserys Kristuje!

Pagarbintas Dievas visuose darbuose — sako Dievo įkvėptas Švento Rašto autorius (Ps. 144,13). Šventieji yra Dievo visiško tobulumo ir jo meilės atspindžiai. Jie yra tarsi šviesūs kelrodžiai, kai žmonių silpnybės ir ydos aptemdo jų gyvenimą. Jie yra krikščioniškojo ir kiekvienam žmogui derančio gyvenimo pavyzdžiai.

Tokių šviesos kelrodžių lietuvių tautai yra jos sūnus šventas Kazimieras, miręs 1484 metų kovo 4 dieną, vos 24 metų jaunuolis. Todėl visa Bažnyčia, bet ypatingai lietuvių tauta minės švento Kazimiero mirties 500 metų sukaktį. Popiežius Urbanas VIII 1636 metais šventąjį Kazimierą paskyrė Lietuvos globėju, o popiežius Pijus XII 1948 metais paskelbė jį viso pasaulio lietuvių kilmės jaunimo globėju.

Lietuvių tauta priėmė Kristaus mokslą ir Krikštą įsijungė į Vakarų Bažnyčios tautų eiles tik XIV šimtmečio pabaigoje. Šventam Kazimierui gyvenant, krikščionybė Lietuvoje buvo dar labai jauna. Švento Kazimiero, Lietuvos-Lenkijos valdovų sūnaus, veikla ir jo gyvenimo pavyzdys, jo heroiškos dorybės turėjo didelės reikšmės, kad krikščionybė Lietuvoje ne tik subrendo, bet ir išliko gyva bei aktyvi.

Būdama ant kelio tarp Rytų ir Vakarų militarinių, politinių ir religinių kovų XII-XVII šimtmečiuose, Lietuva, tada dar didelė valstybė, ne kartą buvo lemianti tvirtovė, apsaugojusi Vakarų Europą nuo pavojų iš Rytų. Tose kovose teko daug kentėti ir Lietuvai. Pabaigoje XVIII šimtmečio ji neteko nepriklausomybės ir tai truko iki 1918 metų.

Per tą laiką lietuvių tautai ir Katalikų Bažnyčiai Lietuvoje teko patirti daug sunkumų: daugybė jos geriausių sūnų ir dukterų žuvo Rusijoje bei Sibire ir pačioje Lietuvoje kentėjo tiek, kad jai teko "Kryžių šalies" vardas.

Patį tautą ne tik nežuvo, bet, būdama ištikima Dievui, Šv. Petro Sostui, liko nengalėta. Jai švietė švento Kazimiero skaitaus jaunuolio, ypatingo Marijos garbintojo, vargšų mylėtojo pavyzdys. Jo pavyzdys tiek paveikė lietuvių tautą, kad dėl žmonių pamaldumo, pasireiškio įvairiomis Marijos garbinimo formomis, Lietuva gavo "Marijos žemės" — "terra mariana" vardą.

Net ir sunkiausiais laikais, kai Rusijos caro valdžia trukdė kunigų paruošimą, uždraudė ir sunaikino vienuolynus, vistic Lietuva turėjo pakankamai savų kunigų, buvo slapty vienuolijų. Ne tik gyvenantieji Lietuvoje, bet ir ištremtieji iš Lietuvos į Rusiją ten taip pat vykdė apaštalią misiją.

Lietuviai ateiviai Amerikoje buvo tokios dvasios, kad, būdami beturčiais, kūrė parapijas, statė bažnyčias, išauklėjo šimtus savų jaunų kunigų, steigė vienuolijas, šalpos draugijas, daugeliu atvejų pasirinkdami šventą Kazimierą savo globėju.

A+A
BRONIUI ŠVEDUI
mirus,
jo žmoną VANDĄ, dukrą MARGARITĄ su vyru, svainį VLADĄ JASĄ bei kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame —
A. M. Pranevičiai

MAMYTEI
Suvalkų trikampyje mirus,
dukrą NELEJĄ ASTRAVIENĘ su šeima nuoširdžiai užjaučiame —
*J. J. Kamaičiai
(Hamiltonė)
O. A. Dziemonai
(Hamiltonė)
D. V. Kekiai
(Hamiltonė)
B. A. Liškauskai
(Burlingtonė)*

Pasaulio ir Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjungos suvažiavimo Čikagoje prezidentas. Iš kairės: dr. A. Vanagūnas, dr. J. Daugirdas, vysk. V. Brizgys, Lietuvos konsulė J. Daužvardienė, dr. J. Valaitis Nuotr. J. Kriaučiūno

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

NAUJA ALSEIKOS KNYGA

Gytis Subačius "Gimtojo Krašto" rugsėjo 15 d. laidoje skaitytojus supažindina su neseniai "Minties" Vilniuje išleista Vytauto Alseikos knyga "Amerika. Tikrovė ir mitas". Pirmoji jo knyga "Trys dešimtmečiai emigracijoje", pasirodžiusi 1977 m., daugiausia niekino mūsų VLIKą, kitas organizacijas ir apamai lietuvių išeivių veiklą. Antroji knyga, kaip rodo pats jos pavadinimas, yra nukreipta prieš Ameriką. Ji pradeda straipsniu "Jeigu įvyktų pasnekesys prie 'apskrito stalo'". Apie tą straipsnį G. Subačius rašo: "... autorius, pasitelkdamas įvairių kraštų ir tautų (ypač plačiai cituojama mūsų literatūros klasikų Žemaitės, Vaižganto, vėlesnio laiko rašytojų, žurnalų mintys), įvairių kartų rašytojų, mokslininkų, žurnalistų, politinių veikėjų (ir pačių amerikiečių) knygas, straipsnius, surengė savotišką pasnekesį, turėdamas tikslą parodyti, ką jie yra kalbėję, kaip apibūdinę JAV, jų politiką, gyvenimo būdą, papročius ir kt. ...". Knygos turinį atskleidžia sekančių jos skyrių pavadinimai — "Kas valdo Ameriką", "Savivalės ir smurto tradicija", "Kovos vingiai", "Po kultūros įvairovės pasidairius". Pasak G. Subačiaus, V. Alseika neužmiršta pasigarsinti, kad jam 15 metų teko gyventi penkiose JAV diemcėse, daug keliauti, dirbti eilinių darbininkų fabrikuose, indų plovėjų, paštininkų ir laivininkų dabuotojų, "daug ką pačiam patirti, pergyventi, pajusti". Esą žurnalistas jis vertėsis tik porą metų, o 13 metų buvęs dirbančios Amerikos atstovu. Propagandiniame leidinyje jis panaudojo Maskvos naujai nudaiktus savo įspūdžius, juos papildydamas šaltiniais iš spaudos ir knygy.

PRIE KAUNO MARIJŲ

"Gimtasias Kraštas" rugsėjo 1 d. laidoje praneša skaitytojams, kad prie Kauno marijų jau steigiamas priemiestinis kurortas, ateityje galėsiantis priimti apie 100.000 dirbančių kauniečių. Jie per kelias dešimtis minučių galės miesto transportu pasiekti paplūdimius ir poilsio namus. Prie Palemono išaugs Pramogų parkas, galėsiantis priimti iki 30.000 lankytojų, turistinis centras, moderni vandens sporto bazė. Sveikatos centras bus įrengtas Viršūgnyje. Čia sanatorijas-poilsio namus jau pasistatydino Kauno "Centrolito" gamykla, nerūdinį statybinių medžiagų susivienijimas "Skalda". Savo bazes ruošiasi įsteigti ir kitos Kauno įmonės. Jų paslaugoms bus skirta moderni gydykla, sportinių žaidimų aikštynai. Pagal profsąjungų kelialapius čia darbininkai po darbo bus atvežami ilstetis bei gydytis, o vasarą bus bazės priims dirbančiuosius ir su jų šeimomis. Pranašaujama, kad Kauno marijos — didžiausias dirbtinis ežeras Lietuvoje taps vienu gražiausių atgaivos rajonų.

DOKUMENTINIS FILMAS

Lietuvos kino studija sukūrė dokumentinį dviejų dalių filmą "Justas Paleckis". Jo autoriais skelbiami režisoriai A. Digimas ir A. Tumas, pagrindiniu patarėju — politrukas V. Niunka. Filmas yra biografinė apybraiža, atskleidžianti Maskvai nuėjusio tarnauti žurnalisto J. Paleckio veiklą. Esą daug medžiagos apie J. Paleckio gyvenimą buvo rasta Lietuvos ir Latvijos archyvuose, nemažai jos parūpino šeimos nariai.

TVARKOMA ŠEŠUPĖ

"Valstiečių Laikraščio" gegužės 24 d. laidoje žemės ūkio mokslų kandidatė Irena Baltrušaitienė pasakoja: "Jau baigti Šešupės baseino hidrologiniai ir hidrocheminiai tyrimai, leidžiantys sukurti vandens nuotekų valdymo sistemą. Paruoštas optimalus šio baseino nuotekų reguliavimo variantas. Jis jau įgyvendinamas. Imamas gana svarus Dūsios vanduo ir Dovinės upeliu per mardintį Žuvintų ežerą tiekiamas į Šešupę. Žuvintui nuo to nauda — jis tiek tiek atsigauna. Pagerėja Šešupės sanitarinės sąlygos...". Šešupės pavyzdžiu dabar tyrinėjamas ir Nevežio baseinas.

MOKOMIEJI FILMAI

Spaudoja rašoma, kad šiais metais mokomuosius filmus mokyklose papildė dviejų dalių filmas "Revoliucijos žingsniai Lietuvoje 1926 — 1940 metais". Propagandinį niekalą sukurė scenaristas F. Kauzonas, rež. L. Lazėnas ir operatorius J. Matonis. Filmuoti panaudoji F. Bieliausko, M. Kaunaitės, B. Motūzos bei kitų Maskvai tarnavusių kompartijos veteranų prisiminimai, nuotraukos, kino kronikos kadrai. Apie ankstesnius mokomuosius filmus žinių nepateikiama, bet ir jų sąrašas turėtų būti netrukus atskleidžiamas, kurie nieko bendro neturi su mokslu, garbina tik Maskvą, klastodami prieškarinę nepriklausomos Lietuvos istoriją.

BEPRASMĖS AUKOS

Lietuvos gamtos apsaugos pareigūnas V. Pruskas "Valstiečių Laikraščio" 71 nr. rašo: "Mokslininkai yra apskaičiavę: respublikoje vien šienapjūtės metu kultūrinėse pievose kiekvienam 1000 ha šienpjovės užmuša ir sužaloja apie 16, kultūrinėse ganyklose — 18, daugiamiečių žolių plotuose — 14 kiškių, žūsta maždaug 3 stirniukai. O kiek dar nueina niekais žemėje perinėjų paukščių lizdų! Visi tai susumavus, susidaro išpuodingi skaičiai, didžiuliai nuostoliai mūsų faunos balanse. O sumazinti beprasmių aukų galima — atšaidymo prietaisai prie mechanizmų šienapjūtės ir javapjūtės metu, šienavimas ar pjūtis iš lauko vidurio. Bandymai parodė, šienaujant aplink lauką, 7 ha pievėje žuvo 8 kiškiukai, pradėjus pjauti nuo vidurio — nė vienas...". V. Pruskas taipgi pataria visur, kur tik galima, palikti laukiniams gyvūnams nenaudingus žemės plotus, upelių pakrantes.

V. Kst.

Toronto lietuvių vyrų choras "Aras" dainuoja šventėje Čikagoje. Ntr.Z.Degučio

HAMILTON

TORONTO JAUNIMO ANSAMBLIS "ATŽALYNAS" atvyksta koncertuoti lapkričio 5 d. į Hamiltoną. Ansambliu atliks programą Šalpos Fondo rudens baliuje. "Atžalyno" ansamblis yra vienas jauniausių meninių vienetų Kanadoje, bet spėjęs pasiekti augšto meninio lygio. "Atžalyno" ansamblio šokėjai atstovavo Kanadai tautinių šokių festivalyje Ispanijoje. Šiame festivalyje "Atžalyno" labai gražiai pasirodė ne tik Kanados vardu, bet jis garsino ir lietuvių vardą. Be to, "Atžalynas" daug kur pasirodė su gražiu spalvingu lietuvišku šokių. Šiai programai atlikti "Atžalyno" šokėjų atvyksta pilnas autobusas. Vakaro pradžioje bus pagerbti lietuvių abiturientai, baigę XII gimnazijos klasę. Visi abiturientai yra kviečiami registruotis pas J. Pleinį tel. 549-5372. Po programos bus smagu šokiai. Laimei išmėginti bus loterija, laimės staliukai, veiks baras ir šiltų užkandžių bufetas. Gauti laimės staliukai iš Jono ir Gražinos Kazemėkų ir Joyce-Smith "Electroplating" įmonės savininkų — Z. Stanačio, A. Meškauskio ir H. Otto. Komitetas laimės staliukų aukotojas nuosirdžiai dėkoja. Taip pat visi prašomi paaukoti vieną kitą laimikį loterijai. Visus laimikus prašome atnešti sekmadieniais po pamaldų kavutės metu į Jaunimo Centrą ir įteikti šios loterijos organizatorei D. Mačienei.

Šalpos Fondo komitetas kviečia visus dalyvauti šiame rudens parengime. Gausių dalyvavimų paremsite šalpos darbą ir praleistė vakarą kartu su jaunimu linksmoje nuotaikoje. J. P.

KLB KRAŠTO TARYBOS atstovai yra tie žmonės, kurie suvaidina savo sesijos sprendžia ir aptaria visą mūsų tautinę veiklą ir nustato tos veiklos gaires. Spalio 75 metų. Į Kanadą atvyko 1929 m. iš Josiškų km., Vabalninko vls., Biržų aps. Visą laiką gyveno Albertos prov. Palaidota šalia savo vyro A. Kučinskio, mirusio 1967 m. Sūnūs Leonardas, Algis ir Vytautas su šeimomis motiną gražiai palaikydami. Per gedulingas pamaldas, be solisto, buvo transliuota lietuviška muzika. Laidotuvsė dalyvavo šeimos draugai, pažįstami ir senosios kartos lietuviai.

ŠV. MARIJOS KAPINĖSE palaidotas rugsėjo 16 d. M. Čekavičius, kilęs iš Suvalkijos. Buvo 74 m. amžiaus. Į Kalgari atvyko 1948 m. geležinkelio darbas. Buvo vedęs žmoną iš Lenkijos. Lietuvoje liko brolis ir dvi seserys. K.

AV PARAPIJOS KLEBONAS KUN. J. LAUBA laimingai sugrįžo iš savo 4 savaitės atostogų, aplankęs Lietuvą, Romą ir Šv. Zemę.

PENSININKŲ KLUBAS su 120 parašų pasinutė Kanados ministerei pirm. P. E. Trudeau raštą, pritarėdamas jo vyriausybės pasiskelbtoms Sovietų Sąjungai sankcijoms dėl P. Korėjos kelinio lėktuvo su 269 keleiviais sunaikinimo.

VYSK. VALANČIAUS MOKYKLOJE dirba 6 destytojai. Priesmokyklinių skyrių moko D. Kekienė, I ir II — D. Lukavičiūtė, III ir IV — S. Raudienė, V — M. Kalvaitis, VII — V. Stanevičienė ir VIII — G. Repčienė. VI-to skyriaus nėra.

AV PARAPIJOS CHORAS planuoja ateinančiais metais iškilmingai paminėti savo veiklos 35 metų sukaktį neeiliniu koncertu. Taip pat ruošiamasi išleisti ir choro veiklos leidinį. Šiemet choro valdyba sudaro pirm. J. Kristolaitis ir ižd. — sekr. A. Paulius. Seniūnai: sopranų — St. Janušauskienė, altų — D. Jonikienė, tenorų — D. Stukas, bosų — P. Zubas. Naujai į chorą įsijungė T. Apanavičienė ir A. Paulius.

MIRTIES METINĖS a.a. Stasio Pilipavičiaus rugsėjo 24 d. buvo paminėtos AV šventovėje. Gedulins Mišias atnašavo kun. L. Januška. Per pamaldas giedoją A. V. Paulioniai. Dalyvavo mirusiojo artimieji ir vietos šauliai, kurių būriui yra priklausę velionis. Po pamaldų Jaunimo C. salėje visiems dalyvavusiems buvo suruošti pusryčiai. Jų metu kalbėjo DLK Algirdo šaulių kuopos pirm. P. Kanopa ir iš Toronto velionies pusbrolis L. Pilipavičius.

E. DIRSIENĖI artimieji suruošė namų kultures. Aną sekmadienio popietę į jos naujai įsigytą rezidenciją suvažiavo draugai ir giminės palinkėti jai naujoje vietoje laimingo gyvenimo. E. Dirsiene yra sėkminga nuosavybių pardavėja didžiojoje "A. E. LePage" firmoje. Tel. 388-8805.

JONAS STANKUS po 35 metų tarnybos "Stelco" įmonėje išėjo į pensiją. Ten jis turėjo gamybos prižiūrėtojo darbą. Savo amžiumi dar jaunas pensininkas žada daugiau įsijungti į lietuviškąją veiklą. J. Stankus jau yra AV par. komitete visuomeninių reikalų pirmininku, lietuvių bankelio "Talka" valdybos pirmininku ir liet. medžiotojų-žūklautojų klubo pirmininku. Šia proga šį energingą hamiltonietį visi nuosirdžiai sveikina. K. M.

RŪTA KRAUCIŪNAITE-BALKIENĖ ir Kotryna Kedes iš Floridos St. Petersburgo dalyvavo tautinių šokių kursuose Dainavoje ir aplankė savo tėvus Laimą ir Justą Krauciūnus, sesutę Karoliną, taip pat senelius S. S. Rakšius. Rūta yra St. Petersburgo tautinių šokių grupės seniūnė, šoka joje su savo vyru. Šiuo metu ruošiasi dalyvauti tautinių šokių šventėje Klevelande 1984 m. liepos 1 d. St.

Calgary, Alta.

A.a. WILLIAM (VACLOVAS) MARKEVIČIUS, 88 m. amžiaus, mirė rugpjūčio 22 d. Ilgą laiką buvo gyvenęs Montrealyje. Gyveno su žmona Julija pas sūnų A. Mackevič. Į Kanadą velionis atvyko iš Sarickų km., Ukmergės aps. Palaidotas Šv. Marijos kapinėse.

STAIGIAI SUSIRGUSI mirė rugsėjo 12 d. Veronika Kučinskienė Foothills ligoninėje, sulaukusi 75 metų. Į Kanadą atvyko 1929 m. iš Josiškų km., Vabalninko vls., Biržų aps. Visą laiką gyveno Albertos prov. Palaidota šalia savo vyro A. Kučinskio, mirusio 1967 m. Sūnūs Leonardas, Algis ir Vytautas su šeimomis motiną gražiai palaikydami. Per gedulingas pamaldas, be solisto, buvo transliuota lietuviška muzika. Laidotuvsė dalyvavo šeimos draugai, pažįstami ir senosios kartos lietuviai.

ŠV. MARIJOS KAPINĖSE palaidotas rugsėjo 16 d. M. Čekavičius, kilęs iš Suvalkijos. Buvo 74 m. amžiaus. Į Kalgari atvyko 1948 m. geležinkelio darbas. Buvo vedęs žmoną iš Lenkijos. Lietuvoje liko brolis ir dvi seserys. K.

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus. (Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ont. L9C 2M3

St. Catharines, Ont.

PAVERGTŲ TAUTŲ ORGANIZACIJOJE lietuvių atstovs turėjo pasikalbėjimą su lenkų kongreso nariais lietuvių-lenkų reikalais. Kaip jau buvo spaudoje rašyta, lenkai pažadėjo padėti paveikti Lomžos vyskupą, kad jis leistų lietuviškas pamaldas Seinų bazilikoje ir jie pažadą ištesėjo. Prieš metus laiko tuo reikalu buvo padarytas nemažas spaudimas pamaldas leisti. Dabar jau žinoma, kad senajam Lomžos vyskupui Sasiowskiui mirus, atėjo naujas, ir reikalai pajudėjo sėkminga linkme. Naujam vyskupui veikiant, lietuvių-lenkų santykiai pagerėjo.

Taipgi patirta, kad egzilinės lenkų vyriausybės premjeras Kazimieras Sabbat ir dabar pripažįsta Lietuvai Vilnių, kaip tai buvo paskelbta prieš keletą metų. (Toronto lenkų spaudoje jis tai paaišg. Red.). Oficialiai grąžinti Vilnių yra reikalingas krašto seimo nutarimas, kuris nėra įmanoma sovietams valdant Lenkiją. Patys lenkų kongreso atstovai be jokių rezervų pripažįsta Vilnių Lietuvai. Tokiai politikai plintant, galima tikėtis, kad kada nors laisva Lenkija oficialiai atsistatys Vilniaus Lietuvos naudai.

JUOZAS VYSNIAUSKAS su žmona Leokadija šią vasarą atostogavo Europoje, aplankė Londone studijuojančią dukterį Jūrą, aplankė ir kitus žymesnius miestus, pabuvojo Paryžiuje. J. Vysniauskas yra vienas nedaugelio mūsų tautiečių, dar tebedirbančių "General Motors" įmonėje.

JONAS LIANGA, jau daug metų mokytojaujantis Wellando gimnazijoje, šiemet pasiemė ilgeses atostogas, kurias praleidžia savo vasarnamyje Kanados šiaurėje. Dėstė technologinius dalykus, pasiūlydamas naujas metodus. Jo dukrelė Kristina, studentė, buvusi mūsų tautinių šokių šokėja, kartu su kitais studijų draugais ir draugėmis šią vasarą apvažinėjo visa Europą. Kor.

Baltijos šalių...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

gar Andersonas, dėstantis socialinius mokslus San Jose universitete Kalifornijoje, išvertė minėtą laišką į anglų kalbą ir paskleidė tarp draugijos narių. Lydimajame rašte jis pridėjo savo pastabą, išreiškdamas susirūpinimą būsima baltistikos konferencija ir atkreipdamas montrealiečių kolegų dėmesį į reikalingą kontaktuoti prancūziškąją spaudą ir tikėdamasis, kad prancūzo diplomato pasiūlymas būtų įvykdytas.

Montrealyje yra keletas lietuvių akademikų, dirbančių prancūzų institucijose, turinčių ryšius ir su spauda. Yra vilties, kad jie pasistengs rasti kelius ne tik į spaudą, bet ir į televiziją bei radiją. Be to, svarbu, kad jie aktyviai dalyvautų studijų konferencijoje su paskaitomis prancūzų kalba ir tuo būdu sudomintų prancūziškąją visuomenę. Iki šiol AABS draugijos rengtos konferencijos įvyko anglų kalboje universitetuose. Montrealyje į jai rengiama pirmą kartą. Todėl svarbu jai duoti šį kartą prancūzišką atspalvį, juoba, kad į pagrindinę konferencijos temą lenkia ta kryptimi, būtent, "Tiltai tarp prancūziškojo pasaulio ir baltiečių". Tai gera proga pasireikšti lietuviams akademikams, kuriems prancūziškoji kultūra yra artima. M.

• Naujienų skaitytojams "Tėviškės Žiburiai" pirmisiais metais — tik tai \$15.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Lietuvių Istorijos Draugija, pasinaudodama Lino Kojelio paslaugomis, JAV prez. R. Reaganui įteikė šimtmečio proga išleistą "Aušros" knygą. Reikalų vedėja Alicija Rugytė gavo prez. R. Reagano padėkos laišką už L. Kojelio įteiktą "Aušrą" bei Lietuvių Istorijos Draugijos paramą siekiamis plėsti laisvę višame pasaulyje. Prez. R. Reaganas su žmona Nancy taip pat išreiškė geriausių linkėjimų mūsų Lietuvių Istorijos Draugijos nariams.

Seton Hall universitetas South Orange, N.J., pranešė, kad po vasaros pertraukos vėl rugsėjo 25 d. pradėjo veikti lietuviškoji radijo valandėlė anglų kalba "The Music of Lithuania", vadovaujama prof. dr. Jokūbo Stuko. Ji dabar transliuojama 89.5 FM banga sekmadieniais nuo 2.05 iki 3 v.p.p. Valandėlės tikslas — supažindinti Niujorko ir New Jersey amerikiečius su lietuvių kultūra, jų veikla, pastangomis atgauti Lietuvai laisvę ir nepriklausomybę.

JAV LB X-sios tarybos antroji sesija įvyks spalio 22-23 d.d. "The Charterhouse Motor Inn" viešbutyje, Euclid, Ohio, netoli lietuvių kolonijos Klevelande. Tarybos sekr. B. Jasaitienė visiems nariams išsiuntinėjo sesijos darbotvarkę bei kitą reikalingą medžiagą.

Amerikos Lietuvių Katalikų Moterų Sąjunga, įsteigta 1913 m., savo 40-tąjį seimą surengė N. Pr. Marijos seselių sodyboje Putname, Conn., rugpjūčio 18-20 d.d. Sąjunga dabar turi 50 kuopų, kurios seiman atsiuntė 79 atstoves. Seimo ruošos darbas pasirūpino 5-ji kuopa su savo pirm. J. Miliauskienė, pasveikinusia susirinkusias dalyves. Buvo gautas ir JAV prez. R. Reagano sveikinimas. Pagrindinių pranešimų padarė ALKM Sąjungos centro valdybos pirm. Julija Mack. Kun. dr. V. Cukuras kalbėjo apie šv. Kazimierą gyvenimą, sparciai artėjančią jo 500 metų mirties sukaktį, iškilmes Romoje. Seimo dalyvės iškilniai lietuvi moterimi išrinko ses. Aloyzą — N. Pr. Marijos vienuolijos provincijole. Sąjungos centro valdybos pirmininke buvo perrinkta Julija Mack, I vicepirm. išrinkta Viktorija Leone, II vicepirm. — Aldona Shumway, sekr. — Daina Dumbrienė, ižd. — Vida Sakavičiūtė, ižd. globėja — Anna Štiterienė, "Moterų Dirvos" žurnalo red. — Dalė Murray.

ALOS Tarybos posėdis buvo suauktas rugpjūčio 15 d. Buenos Aires mieste, SLA patalpose. Jame dalyvavo iš PLB seimo Čikagoj grįžęs pirm. L. Stankevičius, padarydamas trumpą pranešimą apie PLB seimą ir Pasaulio Lietuvių Dienas. Esą šėsi Argentinos atstovai pilnai įjungė ir seimo darbus, nes jiems iš anksto buvo gerai pasirušę. Jis taipgi painformavo apie PLB seime priimtą nutarimą siekti Lietuvių Bendruomenės ir VLIKo bendradarbiavimo, išlyginti buvusius nesutarimus. Kun. A. Steigvilas, šią vasarą atostogavęs Europoje, pranešė, kad per Vatikano radiją jis pasiuntė sveikinimus į okupuotą Lietuvą ALOS Tarybos vardu, klausytojus supažindino su šios organizacijos veikla.

Argentina

ALOS Tarybos posėdis buvo suauktas rugpjūčio 15 d. Buenos Aires mieste, SLA patalpose. Jame dalyvavo iš PLB seimo Čikagoj grįžęs pirm. L. Stankevičius, padarydamas trumpą pranešimą apie PLB seimą ir Pasaulio Lietuvių Dienas. Esą šėsi Argentinos atstovai pilnai įjungė ir seimo darbus, nes jiems iš anksto buvo gerai pasirušę. Jis taipgi painformavo apie PLB seime priimtą nutarimą siekti Lietuvių Bendruomenės ir VLIKo bendradarbiavimo, išlyginti buvusius nesutarimus. Kun. A. Steigvilas, šią vasarą atostogavęs Europoje, pranešė, kad per Vatikano radiją jis pasiuntė sveikinimus į okupuotą Lietuvą ALOS Tarybos vardu, klausytojus supažindino su šios organizacijos veikla.

Australija

"Mūsų Pastogės" savaitraštis informuoja skaitytojus apie Australijos reakciją dėl Sovietų Sąjungos sunaikinto kelinio P. Korėjos lėktuvo. Esą ne tik buvo nutrauktas orinis susisiekimas su Maskva, bet ir sustabdyti pasto ryšiai dviem mėnesiam. Tokį sprendimą padarė Australijos paštininkų unija.

Tautos šventės minėjimas rugsėjo 11 d. Sydnejuje buvo sujungtas su "Aušros" šimtmečiu. Dviguba iškilmė pradėta kun. P. Butkaus atlaikytomis pamaldomis, kuriose organizacijos dalyvavo su savo vėliavomis, giedoją "Dainos" choras. Sydnejaus Lietuvių Namuose paskaita apie šimtmečio sulaukusią "Aušrą" skaitė "Mūsų Pastogės" red. V. Kazokas. Ji buvo papildyta kitų skaitytojų ištraukomis iš "Aušros" puslapių. Tautiečiai, susirinkusius į dvigubą šventę, pasveikino ALB Sydnejaus apylinkės pirm. dr. A. Mauragis. Oficialioji dalis baigta Tautos himnu.

II-ją studijinę baltiečių konferenciją Melburno universitete rugsėjo 10-11 d.d. surengė JAV

veikiančios Baltietiškoji Studijų Draugijos (AABS) skyrius Australijoje, vadovaujamas latvio dr. H. Johansono, J. Meiliūno ir esto R. Rane. Konferencijos dalyviai išklausė kelis pranešimus: dr. H. Johansono — apie vidinį konfliktą Rygos miesto administracijoje vokiečių okupacijos 1941-44 m. laikotarpyje (skaitė kitas asmuo), filologo T. G. Fennellio — apie d. latvių kalbos XVII š. gramatikos veikalus, parašytus vokiečių kilmės pastorių Latvijoje, prof. E. Dunsdorfo — apie 10.006 latvių akademikus, augstąjį mokyklą baigusius laisvajame pasaulyje 1945-82 m. Lietuviams atstovavo mokslinio laipsnio siekusių D. Baltutienės darbas "Melburno Lietuvių Bendruomenė 2000-siais metais", Hobarto universitete dirbančio A. Taskūno, "Baltic News" redaktoriaus, pranešimas "Lietuviškos studijos Australijoje". Jis jau seniai siūlo steigti liutuanistinų studijų centrą prie kurio nors Australijos universiteto. Pastangos gauti valdinės paramos net lietuvių kalbos kursui universitete lig šiol buvo nesėkmingos. Reikėtų remtis savomis lėšomis, bet konkretūs planai nėra paruošti.

Britanija

"Pax Romana — ICMICA" 24-tasis kongresas įvyko Londone rugsėjo 14-21 d.d. Staigmena tenka laikyti pirmą kartą šios organizacijos prezidentė išrinktą moterį. Ji yra portugalė Manuela Silva, gimusi 1932 m. Ji profesoriauja Lisabonos universitete ir dirba generaline inspektore švietimo ministerijoje. Lietuvių Atėitinių Sądraugių Sąjungos stebėtoju kongrese dalyvavo Stasys Kasparas.

A. a. Benedikta Čerepaitė Andruskevičienė mirė rugpjūčio 11 d. Stoke-on-Trent. Velionė buvo gimusi Papilėje 1912 m. rugsėjo 11 d. Už Vytauto Andruskevičiaus išteigė 1936 m., išaugino 10 vaikų šeimą. Andruskevičiai II D. karo buvo atbloškinti Britanijon ir apsigyveno Stoke-on-Trent vietovėje. Velionė daug darbo turėjo su vaikų auginimu, jiems meilės Lietuvai įdiegimu. Priklausė DBL Sąjungai, prenumeravo lietuviškus laikraščius ir žurnalus. Pernai lankėsi okupuotoje Lietuvoje, paskutinį kartą matė savo gimtąją Papilę. Laidotuvių pamaldas Bradwell krematoriumo koplyčioje laikė kun. O'Donnell. Šeimos ir susirinkusiųjų vardu atsisveikino vietinio DBLS skyriaus pirm. V. Dargis. Į laidotuves buvo atvykę visi velionės vaikai su šeimomis, išskyrus sūnų Algį, prieš keletą metų žuvusį automobilio nelaimėje P. Afrikoje.

Vokietija

Pasikeitus sienoms tarp Baden-Wuerttembergo ir Hessen, Vasario 16 gimnazija pateko į Hessenso krašto valdas. Ją dabar aplankė Hessenso socialinių reikalų ministras Armin Clauss, tvarkantis tautinių mažumų reikalus. Tą apsilankymą plačiai aprašė vietiniai laikraščiai: Bensheim leidžiamas "Bergstroep Echo" — rugsėjo 16 d., "Mannheimer Morgen" — rugsėjo 17 d. Ministeriui A. Claussui didelį išpuolį paliko gimnazijos moksleivių atliktą dainų ir tautinių šokių programą. Jis džiaugėsi, kad gimnazijos abiturientai laisvai gali varuoti dvi kalbas — vokiečių ir lietuvių, kad visas gimnazijos personalas turi gerus ryšius su Huettenfeldo bendruomene. Esą ir Hessenso kraštas remia tautines mažumas bei jų tradicijas. "Pasitarime, kuriame dalyvavo ir burmistras G. Dieteris, buvo aptarti senosios pilies atnaujinimo bei jos pertvarkymo reikalai. Architektas prof. Beckas teigė, kad vien tik medžiagoms reikėtų keturių milijonų markių. Ministras A. Claussas mano, kad tokiu remontu turi rūpintis kitos ministerijos, o jis pats tėra priėmęs atsakomybę už berniukų bendrabučio perkėlimą iš pilies į naują pastatą, kuriam sode yra pakankamai vietos. Iš spaudos aprašymų susidaro įspūdis, kad senosios pilies klausimu galutinis sprendimas dar nėra padarytas. Atnaujinta ir kitiems poreikiams pritaikyta pilis galėtų būti perduota Huettenfeldui. Vasario 16 gimnazijos direktorius A. Šmitas priminė, kad pilis yra tapusi kultūrinio lietuvių centru, kad joje galėtų būti įsteigta prieglauda lietuviams pensininkams.

Simon's Travel

kviečia JAV ir Kanados lietuvius keliauti į LIETUVĄ kartu!!!

13 dienų su giminėmis

Spalio 6 Gruodžio 19

Skelbiamos išvykimo datos. Visos kelionės lydimos patyrusių palydovų

SKUBĖKITE UŽSISAKYTI!

- Nuperkame automobilius bei kitus daiktus giminėms Lietuvoje
- Sutvarkome dokumentus išskviatimams
- Tarpininkaujame tvarkant palikimus bei suteikiant finansinę paramą artimiesiems giminėms — tėvams, vaikams, broliui, seseriai, vyrai ar žmonai

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Smulkesnių žinių teiraukitės adresu:
2385 Dundas St. W. Toronto, Ont. Canada, M6P 1X2
Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060
Telex 06-986766 TOR
(Keliuonių įstaigos registracijos numeris — 1835961)

Rinkimai į krašto tarybą

KL Bendruomenės ir KL Jaunimo Sąjungos tarybos narių XII rinkimai

Š. m. spalio 30 d. yra Kanados Lietuvių Bendruomenės ir Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos tarybos narių rinkimai. Tačiau kandidatų į tarybas yra daugiau, negu statute nustatyta, tik Toronto, Hamiltone, Delhi ir KL Jaunimo Sąjungos Londono apylinkėje. Tad ir balsavimai bus tik šiose apylinkėse.

TORONTO APYLINKĖJE Į KLB TARYBĄ yra šie kandidatai:

1. Abromaitis D. Angelė
2. Abromaitis Mečys
3. Beržinytė Laima
4. Bireta Vytautas
5. Čepas Silvestras
6. Danaitis Jonas
7. Dauginis Valteris
8. Delkus Osvaldas
9. Firavičius Antanas
10. Girinis-Norvaisa Leonas
11. Ignaitytė Gražina
12. Jonaitienė Ramūnė
13. Kulnys Vytautas
14. Kuprevičiūtė-Jay Vaida
15. Lapas Haris
16. Pacevičius Algis
17. Pacevičius Antanas
18. Paulionienė Giedra
19. Rinkūnas Antanas
20. Saplys Ramūnas-Juozas
21. Šernas Gytis M.
22. Štepaitytis Herbertas

Galima balsuoti tik už 18 kandidatų.

TORONTO APYLINKĖJE Į KL JAUNIMO SĄJUNGOS TARYBĄ yra šie kandidatai:

1. Beržinytė Audra
2. Čepaitė Dana
3. Čuplinskaitė Indrė
4. Čuplinskas Darius
5. Čuplinskas Vytautas
6. Dirmanaitė Dana
7. Rašymas Algis
8. Rašymas Antanas
9. Šlivinskaitė Natalija
10. Šungaila Morkus
11. Trumpickaitė Loretta
12. Trumpickas Rimas

13. Vytaite Nijolė
 14. Uleckaitė Jūratė
- Balsuoti galima tik už 10 kandidatų.

HAMILTONO APYLINKĖJE Į KLB yra šie kandidatai:

1. Bagdonienė Regina
2. Breichmanienė Genovaitė
3. Deksnys Kazys
4. Grajauskas Bronius
5. Juozapavičius Alfonsas
6. Kanopa Povilas
7. Kvedaras Vaidotas
8. Kristolaitis Juozas
9. Patamsis Alfonsas
10. Pleinys Jeronimas
11. Sakas Vincas
12. Skripkutė Liucija
13. Stanevičienė Vida
14. Stankus Jonas
15. Stukas Dionyzas

Galima balsuoti tik už 8.

HAMILTONO APYLINKĖJE Į KL JAUNIMO SĄJUNGOS TARYBĄ yra šie kandidatai:

1. Aušrotaitė Kristina
2. Bilevičius Raimundas
3. Ciparytė Dana
4. Ciparytė Ramona
5. Krivinskaitė Angelė
6. Mačytė Loretta
7. Pleinytė Aušra
8. Pleinytė Ramūnė
9. Povilauskaitė Renata
10. Rukšėnaitė Elytė

Balsuoti galima tik už 5 kandidatus.

DELHI APYLINKĖJE Į KLB TARYBĄ yra šie kandidatai:

1. Augaitis Petras
2. Berzinis Stasys
3. Lukšys Jonas
4. Povilaitis Bronius

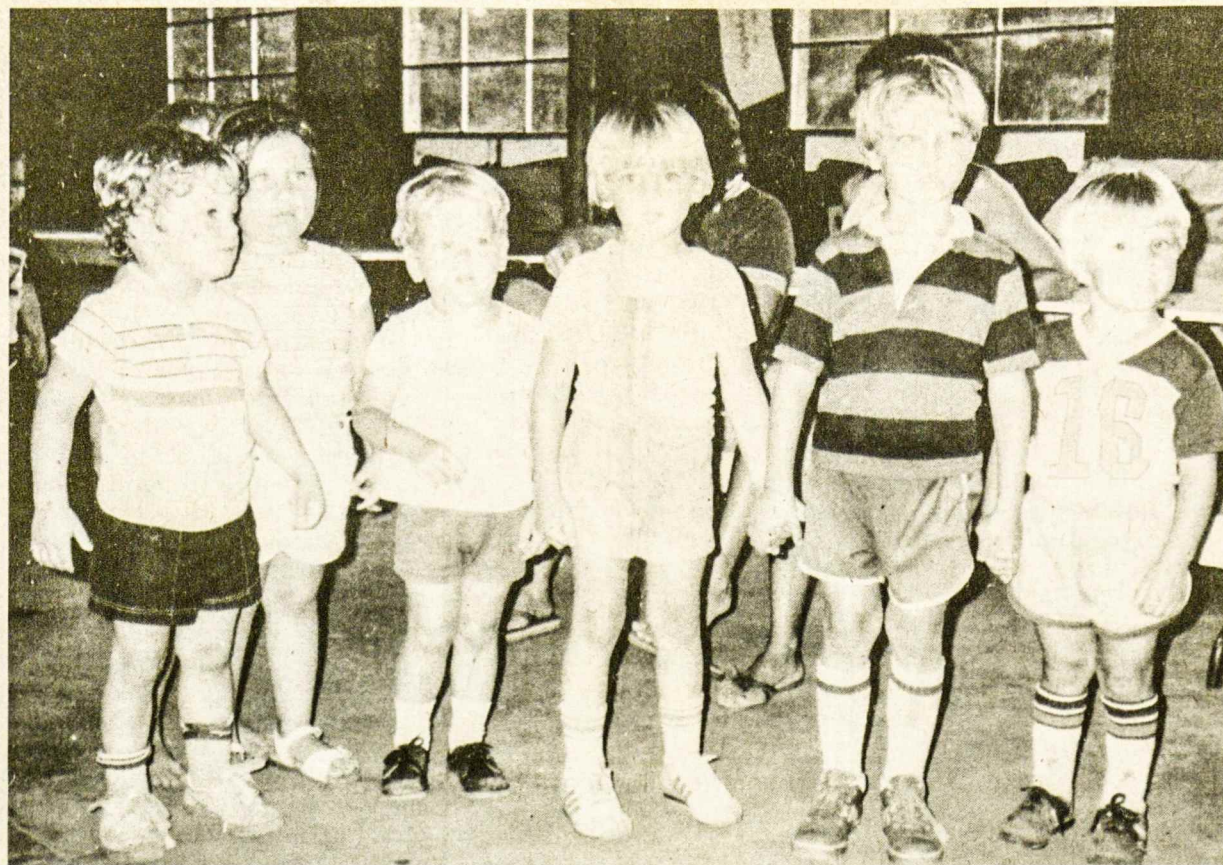
Balsuoti galima tik už 3 kandidatus.

LONDONO APYLINKĖJE Į KL JAUNIMO SĄJUNGOS TARYBĄ yra šie kandidatai:

1. Bersėnaitė Sigita
2. Judickaitė Dalia
3. Genčius Romualdas

Balsuoti galima tik už 2 kandidatus.

VYR. KLB RINKIMŲ KOMISIJA

Jauniausi stovyklautojai pirmoje jaunų šeimų vasaros stovykloje N. Wasagoje 1983 m. Iš kairės: Saulius Petroliūnas iš Čikagos, Lidija Puterytė iš Toronto, Tomas Pranaitis iš Toronto, Aidas Kupčinskas iš Bostono, Aidas ir Nuotr. R. Pranaičio

Pirmoji jaunų šeimų stovykla

Naujo pobūdžio vasaros stovykla, kurios smagiausi dalyviai buvo vaikai

Pasibaigus vaikų vasaros stovyklai N. Wasagoje, Ont., ir visiems išsikrausčius, už valandos pradėjo bruzdėti pirmosios jaunų šeimų stovyklos dalyviai. Rengėjams per valandą reikėjo patikrinti namelius, kad visiems užtektų lovelių pagal iš anksto padarytas rezervacijas. Namelių buvo 12, dar prisidėjo nakvytės liginės namelyje ir kambariai barake. Visi nameliai bematant užsipildė. Baraką užėmė šeimos su vyresniais vaikais. Prie sporto aikštės, trupti nuošaliau, barake apsigyveno vyriausieji stovyklautojai — močiutės ir seneliai.

Nuo pat ryto stovyklos šeimininkės — Zita Bersėnaitė ir Ilona Smalenskienė iš Toronto jau ruošė užkandžius ir skanią vakarienę. Pirmos dienos geros kokybės maistas nenuvylė stovyklautojų per visą stovyklą. Prie virtuvės darbų prisidėjo ir stovyklautojai, talkindami įvairiuose darbuose.

Ši stovykla pasižymėjo gera nuotaika ir prisidėjimu savanorišku darbu ten, kur reikėjo. Kaip rašė viena stovyklautoja įvertinime: "Savanoriškas bendras darbas labai padėjo suartinti žmones — greitai pralaužė ledus naujų pažinčių sudarymui." Savanoriškai talkino ir vyrai salės, prausyklų priežiūroje bei laukų paruošime.

Stovyklautojai

Nors stovykla buvo ruošiamą Toronto Prisikėlimo parapijos jaunų šeimų sekcijos, tačiau nesiriboję vien parapijos nariais. Stovyklos rengėjai kvietė jaunas šeimas ir iš kitų vietovių. Atvyko jos iš Bostono, Klevelando, Čikagos, New Jersey, Dundas, Londono, Oakvilės ir Toronto. Smagiausi stovyklautojai, labiausiai į viską įsijungę, buvo vaikai: 13 mokyklinio ir 15 priešmokyklinio amžiaus. Neatsilikę ir patys mažiausieji, kurie smagiai per smėlynus rėpliojo. Jauniausias stovyklautojas buvo 2 mėnesių amžiaus.

Suaugusių dalyvavo 35 ir 2 močiutės bei seneliai. Visi aktyviai įsijungė į stovyklos gyvenimą, nes esant dideliui skaičiui pirmą kartą stovyklaujančių, teko ir tėvams kartu su vaikais įsijungti į visas programas. Tai irgi prisidėjo prie stovyklautojų jungiančios nuotaikos ir dalyvavimo visur kaip šeimos vienetams.

Programa

Stovyklos vedėjas Rimas Petrauskas iš Toronto kas rytą sumanią visus pažadindavo, o salėje 8 v. jau laukė su mankšta ("dancercise") Dana Pranaitienė iš Toronto. Mankštoje kas rytą pasirodydavo bent po 10 asmenų, kurie pereinavo per 30 minučių ilgumo rutiną, išjudinančią visus raumenis. Po pusryčių — vėliavos pakėlimas su Tautos himnu.

Užsiėmimai buvo suskirstyti į dvi dalis — mokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus grupės. Priešmokyklinio amžiaus grupei pirmasis užsiėmimas — pasakų valandėlė, kuriai vadovaudavo senelis Alfonsas Juozapavičius iš

Hamiltono ir pakeisdavo Donatą Puterienę iš Toronto. Po to — žaidimai, kuriems vadovaudavo Gita Kupčinskienė iš Bostono. Darbelių mokydavo Irena Petrauskienė iš Toronto. Ją pakeisdavo Donatą Puterienė. Mokyklinio amžiaus grupės darbeliams vadovaudavo Dana Pranaitienė su mamų talka, žaidimams — Rita Vilienė iš Londono, sportui — pakaitomis tėvai.

Po pietų — mažiausiems stovyklautojams laikas pamiegoti, o visi kiti dundavo prie gražaus, smėlėto Georgian įlankos ežero visai popietei. Po pavakarių — laikas suaugusiems pažaisiti tinklinį ar krepšinį. Su mažaisiais mamos pažaisdavo.

Po vakarienos — vakarinės programos. Sekmadienio vakare Laima Underienė iš Toronto vadovavo žaidimų vakarui salėje. Vyresnieji vaikai išėjo žaisti įjėskinio, o mažiaukai užsiėmė įvairiais bazaro tipo žaidimais salėje. Pirmadienį Gita Kupčinskienė vadovavo dainų ir juokų laukui. Vaikus sužavėjo magikas Aidas Kupčinskas, kuris perpaudavo bananus pusiau be peilio.

Antradienį Rita Vilienė vadovavo kaukių ir žaidimų vakarui ant smėlio.

Šeimos buvo sugrupuotos po tris ir turėjo apsirengti kaukėmis. Tokiu būdu ir vėliavos nuleidimą atžygiavo indėnai, romėnai, bitės, gėlės, raudonos širdelės ir t.t. Po parados su kaukėmis jie dalyvavo įvairiuose lenktyniavimo pobūdžio žaidimuose ant smėlio sporto aikštėje. Premijas laimėjo visi.

Trečiadienį — iškyla prie ežero ir žuvėdrų lesinimas bei pasimaudymas. Ketvirtadienį — Almio ir Danguolės Kuolų iš Bostono pasakų vakaras, kuriame po pasaką pasakė kiekviena šeima. Penktadienį — Žibutės ir Vaidoto Vaidiūnų iš Toronto vadovautas karnavalas, kuriame šeimos pasirodė įvairiai: pasakomis, magikais, lėlių teatru, čigonais ir t.t.

Aitvarai

Vilių šeima iš Londono stovyklon atvežė pagrindinį projektą — aitvarų gaminimą. Ilgas valandas tėvai ir mamos vakarais darė aitvarus, pasirinkę modelius iš įvairių parūpintų piešinių. Dienos metu ir vaikai prisidėjo prie aitvarų marginimo bei uodegų darymo. Galų gale atėjo ilgai laukta diena — aitvarų išbandymas maudymosi metu. Stovykla tikrai spalvingai atrodė žygiuodama tarp atostogautojų su įvairiausio dydžio ir pavidalo aitvarais. Pakilus vėjui, prasidėjo konkursas dėl augščiausio iškylančio, mažiausio, lietuviškiausio, keičiausio, spalvingiausio, gražiausio ir t.t. aitvaro. Kai kuriems tuojau pat pasisekė aitvarus iškelti, kitiems nepavyko — aitvarų lankai lūžo, nepakilo. Kadangi visi tiek daug darbo įdėjo, bendrai džiaugėsi kitų laimėjimais. Kitų metų šeimų stovyklai jau pažadėtas projektas — To-

mo Petroliūno iš Čikagos planai lėktuviukų statybai.

Iki pasimatymo!

Pergreitai atėjo šeštadienis, rugpjūčio 6, ir paskutinė stovyklos diena. Visi tvarkingai išsikraustė, po pusryčių susirinko vėliavų iškėlimui (nuleis sekanti stovykla). Padaryta bendra stovyklos nuotrauka, vaikų nuotrauka ir išdalinti kiekvienam vaikui kaspiniai — atminimui pirmosios šeimų stovyklos Wasagoje.

Daug kas per įvertinimą pasisakė, kad dalyvaus sekančiais metais. Duota ir konkrečių siūlymų stovyklos bei stovyklavietės pagerinimui. Į visą tai organizatoriai atkreipia dėmesį ir stengsis ateinančią vasarą suruošti dar geresnę stovyklą. Iki pasimatymo!

Gabija

Bookbinding Studio

"SAMOGITIA"

meniška ir išra knygas bei žurnalus. Savininkas — lietuvis.
Telefonas 625-2412
P.O. Box 1343, Postal Station "B" Mississauga, Ontario L4Y 4B6

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A7 (prieš Lietuvių Namus)
Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Jaunimo kongreso studijų dienos (4)

Lietuviškai nekalbanti atstovė pareiškė: "Aš myliu Lietuvą, bet nežinau kodėl"

Kongreso studijų dienų vaisius — tai puokštė nutarimų, surašytų darbo būreliuose ir priimtų visumos posėdžiuose. Kas paims į rankas tuos nutarimus ir perskaitys, džiaugsis jaunimo pastangomis, linkės ištermės tų nutarimų vykdyme, matys išeivijos jaunimo nusiteikimų ir troškimų santrauką, išplaukusią iš paskaitų, svarstybų ir darbo būrelių.

Visdėlto norisi papildyti vaizdą. Juk daug ko nesimato tarp nutarimų eilučių. Nesimato atstovų šimtinės dvasios, pasiaukojimo, nuovargio ir kartais nusivylimo.

Nesimato, kaip sunku buvo vaikų mažesnių kolonijų atstovams, nepatyrusiems veiklos formalumų, priimti kongreso metodiką. Nevieno akys ir žodžiuose dažnai atsispidėjo noras pakeisti ilgus visumos posėdžius neformaliais pokalbiais. Gal toks minčių pasidalinimas, idėjų pasisėmimas ir būtų buvęs jiems vertingesnis. Gal sekančiame kongrese bus į tai atsižvelgta.

Nesimato, kaip atstovai dažnai iki vidurnakčio sėdėjo salėje balsuodami, diskutuodami siūlymus, kovodami su nuovargiu. Suskrido iš tolimų pasaulio kraštų jauni žmonės ir aukojė laiką, per kurį galėjo linksmai padraugauti svarbiu darbu.

Nesimato kavos jūros, kurią išgėrė nutarimų redagavimo

komisija, per naktis šlifudama kitų surašytus siūlymus. Nesimato, kaip vienai Pietų Amerikos atstovei, nekalbančiai lietuviškai, pritrūko žodžių gyvenamojo krašto kalboje. Diskusijų būrelyje paklausta, kodėl jai Lietuva svarbi, atsakė: "Nežinau, tik myliu Lietuvą" ir pravirko. Ir visi, labai skirtingi žmonės, suprato ją, suprato jos susijaudinimą.

Nesimato, kaip sesijoje Argentinos atstovė atsistojo ir su dideliu užsidedimu pasakojo, kaip ištisus metus ruošėsi kongresui. Kalbėjo per vertėją. Ir daugelio lietuviškai kalbančių atstovų akys spindėjo ašaros. Pajuto, kad juos rišanti lietuviška dvasia peržengia kalbų ribas.

Nesimato, kai studijų dienų pabaigai artėjant, kartą į posėdį nesusirinko kvorumas. Keli išėjo šaukti pavėlavusių, o kiti ramiai laukė. Salėje nuskaubė graži lietuviška daina. Balsai kilo kaip gerai susidainavusio choro. Sunku tikėti, kad šis būrys susitiko tik prieš porą savaitių.

Jei tarp eilučių matytųsi šie žiupsneliai, ir nutarimų skaitytojas pajustų tą nuostabią viltį, lietuvišką jaunimo dvasią. (Pabaiga). RMG

• Supažindinkite savo draugus su "TĖVIŠKES ŽIBURIAIS" — atsiųskite dar jų neskaitančių adresus. Jie gaus keletą numerių nemokamai.

Organizaciniai nutarimai jaunimo kongrese

1. V PLJK įpareigoja PLJS valdybą sudaryti ad hoc komitetą, kuris kartu su valdyba išstirtų ir peržiūrėtų PLJS Ryšių Centro užduotį.

2. V PLJK įpareigoja PLJS valdybą naujai išryškinti atstovo pareigas prieš ir po kongreso, kad užtikrintų jų užsiangažavimą kongreso nutarimų vykdymui. PLJS valdyba turėtų pririnti atstovams jų pareigą dalyvauti visuose savo krašto ar srities suvažiavimuose. PLJS valdyba taip pat turėtų kreipti dėmesį į trumpalaikius uždavinius, kuriuos būtų galima atlikti per vienerius metus, įpareigojant kongreso atstovus juos atlikti.

3. V PLJK siūlo kraštams po kongreso per šešis mėnesius paruošti dvejų metų veiklos planą nutarimams vykdyti ir pristatyti jį PLJS valdybai bei kitiems kraštams.

4. V PLJ Kongresas skatina Australijos, Europos, Pietų Amerikos ir Šiaurės Amerikos lietuvių jaunimą suruošti savo kontinentų rajoninius lietuvių jaunimo suvažiavimus dvejus metus prieš VI PLJK Suvažiavimuose susirinkusių praejusio kongreso atstovai ir jaunimas, kuris domisi sekančiu kongresu.

5. V PLJ Kongresas skatina Europos lietuvių jaunimą paskirti asmenį, kuris palaikytų ryšius Europos lietuvių jaunimo tarpe. Šio ryšininko paskirtis — suartinti Europos lietuviškąjį jaunimą bendrai veiklai.

6. V PLJ Kongresas, atsižvelgdamas į tai, kad lietuvių kalbos mokėjimas silpnėja ir kad yra svarbu įtraukti viso pasaulio lietuvių kilmės jaunimą į lietuvišką veiklą ir užtikrinti efektingą komunikaciją per sekančius PLJ Kongresus, įpareigoja PLJS valdybą per PLJK Ruošos Komitetą

parūpinti lietuviškai nekalbančioms atstovams vertėjus, iš dalyvių tarpo, įeigu jie to pageidautų, kad atstovai galėtų programoje pilnai dalyvauti ir savo pareigas sažiningai atlikti.

7. V PLJ Kongresas nutarė paskirti vieną asmenį PLJS valdyboje lėšų teikimo koordinatorių pareigoms (žiūr. PLJS statuto pakeitimus). Šio nario pagrindinė atsakomybė yra per vienerius metus sudaryti ad hoc komisiją tirti galimybes steigti PLJS Fondą, kuris būtų inkorporuotas JAV. Šis narys taip pat rūpintųsi komisijos išvadų įgyvendinimu. PLJS Fondo paskirtis: a. telkti lėšas PLJK ruošai, b. telkti lėšas PLJK nutarimams vykdyti.

PLJS Fondo tarybos sudėtis: vienas PLJS valdybos atstovas, vienas PLB valdybos atstovas ir PLJS valdybos pakviesti nariai. Fondas būtų tiesiogiai atsakingas PLJS valdybai.

8. V PLJ Kongresas įpareigoja PLJS valdybą kartu su VI PLJK Ruošos Komitetu iširti būdus palengvinti studijų dienų darbo eigą, kad būtų sklandžiau praves-ti darbo būrelių ir išvengti laiko gaišinimo atstovų suvažiavimų sesijose. Peržiūrėjęs gautus siūlymus, ruošos komitetas pasirinktinkamiausią projektą, pagal kurį nustatys studijų dienų programą.

Pastaba. PLJK atstovų suvažiavimo reguliavimo pakeitimai daromi per atstovų suvažiavimus PLJ kongresuose arba korespondenciniu būdu.

9. V PLJK įpareigoja naująją PLJS valdybą pateikti savo rastišką veiklos pranešimą ir apžvalgą VI PLJK studijų dienų pradžioje, t.y. pirmąją dieną.

10. Pasaulio lietuvių jaunimo šeštasis kongresas (VI PLJK) įvyks Australijoje 1987 m. gruodžio mėn. — 1988 m. sausio mėn.

Jaunų šeimų stovykloje N. Wasagoje prie Toronto vyresniųjų vaikų grupė mokosi darbelių. Vadovauja D. PRANAITIENE iš Toronto, talkina G. KUPČINSKIENE iš Bostono, R. VILIENĖ iš Londono, Ont. R. Pranaitis

Lietuvių literatūros kritika tremtyje

Pirmojo išeivijos dvidešimtpenkmecio literatūrinės kritikos apžvalga

VYTAUTAS A. JONYNAS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

III

Palyginus pirmąjį tekstą su LLKT tekstu, „kritikos skerspjūvio“ praplėtimas vystosi „specialių klausimų“ skyrių pagausėjimu. Gal todėl, kad gyvenime nebevyksta kontroversijų ir kitokių „audrų vandens stiklė“. Taip atsiranda ištisas skyrius apie tremties santykius su okupuotosios Lietuvos literatūra. Prisideda eilė mažesnių skyrelių, kaip pvz. staliukas apie „Lietuvių Enciklopediją“ (vargu ar reikalingas, nes toji informacija randama pačioj Enciklopedijoje), skyrelis apie vertimus, apie rašytojų prieauglį. Viskas užbaigiama „atviros kilpos“ rašiniu: „Kritikas-rašytojas-skaitytojas“, bandančių glausti ir optimistiškai nusakyti įvairių kartų kritikų darnų sugyvenimą, „bendro žygio giminyse“.

Akivaizdu, kad V. Kulboko pagrindinis siekimas buvo pateikti kuo pilniausią ir išsamią kritikos raidos vaizdą, nieko neaplenkiant ir nenu-skrizdžiant. Pasirinktoji skirstymo gentkartėm formulė (esmėje — chronologinė sekė) tam tikslui paranki, bet kartu ir apgauli. Niekam nepaslapstis, jei tekstų ta raidą pavaizduot grafiškai, ji primintų piltuvėlį. Pradžioje — galybė rašančių, galybė pasauktųjų ir jų produktingumas nemažas. Užgautas ambicijos rašytojui nėra jokio vargo surikiuot savo garbei apginti ištisus būrius. Kokybiškai imant tačiau tos raštinės vertė ne kažin kokia. Toliau einama smailyn.

Skaitytojas aiškiai mato, kad V. Kulbokas nebando aptart, kas laikytina kritika. Tuo terminu jis supranta tiek kritikinius „essays“, tiek knygų recenzijas, tiek pasisakymus apie išeiviskos spaudos misiją, tiek samprotavimus apie kritikos paskirtį. Nenustaba, jei pro taip plačiai pravertas duris jo veikalas prasmunka ir publicistai, ir teologai, ir pedagogai, ir šiaip apysmulkiai kronikininkai, kartais piliečiai, kurie utilitarizmo vardan atvirai atmeta betkokių estetinių reikalavimų (A. Musteikis, dr. J. Baltinis). Koks galėtų būti jiems bendras vardiklis, jei ne kultūrinio gyvenimo judintojo, kovotojo už lietuvišybės išlaikymą ir savos kultūros puoselėjimą išeivijoje, titulas? Atrodytų, kad tą kriterijų Kulbokas ir priėmė. Galbūt glausčiausiai išsako jo sampratą šie keli sakineliai, užbaigiant A. Rūko profilį:

„A. Rūkas — nuoširdus literatūrinio gyvenimo tikrovės ir kūrybos vertintojas. Negausiais, bet atvirais pasisakymais jis buvo kūrybos skatintojas“.

Atrodo, kad Kulbokui kur kas esmingiau parodyti išeivijos kritikos įvairumą, gajumą, išsidėstymą įvairiuose kovos baruose ginant savąją kultūrą, negu krapštinėti įjėskant joje moksliškumo. Ar tai priekaištas? Manau, ne. Visų pirma giluminė kritikos istorija taip lengvai nesukuriama. Net ir Kvebekas, kraštas, kurio kultūrinė padėtis labai primena išeivijos nedalią ir kurio bibliografinė kontrolė tvirta, irgi iki šiol nėra tokio veikalo sukūręs. Net jei ir būtų tokios istorijos pradmenys, jos bendra slinktis būtų panaši į mūsų — irgi prasidėtų nuo palaipsniškos evoliucijos, nuo žurnalistinės, utilitaristinės dviasios kritikos, eiti į estetinių interesų saistomą profesijonalinę, pagaliai ir madingą nūdienę technokratinę — „Nouvelle critique“, struktūralistinę, semiotinę. Grupavimas kritikų pagal kartas ta slinktyje gerai ir perduoda. Nemažiau vykusiai ji pateikia skaitytojai vaizdą, kad tai buvo „vargo mokyklos“ juodadarbė kritika. Diletantiška, eklektinė, stokojanti profesūrinio žargono ir snobiškumo. Nenuostabu, kad V. Kulbokas su ypatingu atidumu piešia įvairių redaktorių (Brazaičio, Bradūno, Vaičiūlaičio, J. Girniaus) portretus. Tos apybraižos yra turbūt pačiom geriausiom visos

knygų. Kulbokas jaučia pareigą pažymėti kuris kritikų nusipelnė pripažindamas talentą debutuojančiam autoriui (užuomaršos — skaitytojo laukia kiek netikėtumų: J. Grinius — Nykai-Niliūnui; A. Vaičiūlaitis — Nagiui; V. Mariūnas — Mackui). Žodžiu, visur jaučiama, kad iškeliamas angažavimasis savai kultūrai.

IV

Pasirinktoji biobibliografinio žinyno formulė turi iš kitos pusės ir trūkumų. Visų pirma atsiranda tekste daug pasikartojimų. Sakysim, Bradūno atkirtis I. Gražytei, prie-kaištas, jog jinai prasikaltusi „moraliniu daltonizmu“, pakartojamas bene trijose vietose. Iš viso galbūt V.K. silpnybė yra priminti skaitytojui smulkios susikirtimėlius. Kita, šiuokart stilistinė paklaida, tai nesugebėjimas kaikur išlaikyti neutralaus tono, vartojimas tokių posakių, kaip:

„... kritikas pagrįstai baiminasi, kad autorius išsivaistas talentą improvizacijom“ arba įpynimas tekstan savųjų „a parte“.

(Skėma — sudužusios širdies reiškęjas, išimčių vaizduotojas, kontraversinis asmuo, žinoma, patraukia nedaugeli V.K.).

„Kazys Bradūnas nerąšo kaip liaudies, jis yra tas liaudies poetas, kuris nuo neatmenamų laikų, tiksliai kitais vardais ir kitokiu veidu dainavo savo žemės žmonėms, pačios žemės balsu. Čia įkvėptas Nagio pasigėrėjimo žodis iškelia Bradūno talenta geriau už ilgas teksto analizes“.

Toks klasės auklėtojo tonas, rašymas ketvertukų-penketukų už pavyzdinumą skaitytoją kiek vargina. Lygiai kaip jam nesuprantami Kulboko priekaištai kritikams (B. Ral-lai, K. Barėnui) už tai, kad jie keitė save nuomones (apie lankininkus). Tarsi įsikirtimas į kokią pažiūrą būtų dorybė. Mums bent regisi, kad kritikos mene svarbiau pateikti protingus klausimus, negu duoti gerus atsakymus. Iš viso, laiko būvyje, stebint iš tolieliau, literatūros vertintojai atsivertaria nauji dalykai, nauji sugretinimai, atpažinimai, stereotipų, ypač stilius, žodyno sri-tyje. Užimtas, kaip minėjom, nuorodų ir šaltinių tikslinimu, V. Kulbokas, deja, neturėjo laiko atsitiesti tų giminysejų identifikavimui, atspėjimui kur skamba rašytojo lūpose „apologia pro domo sua“ ir t.t. Gaila.

V

V. Kulboko pasirinktoji biobibliografinio žinyno formulė mažiausiai paveiki ten, kur tenka perteikti tikrovės dinamiką. LLKT savo sąranga pri-mena seną grupinę nuotrauką, kurioje į mus žvaliai žiūri geri pažįstami. Galbūt kiek pasenu-siom sukukosenom bei drabužė-liais, bet atpažįstami, „sustin-gę gretose rikiuotės amžinos“. Tikrovė tačiau buvo kitokia. Jau 1967 m. daug tų dailių po-nų ir ponių buvo metę kriti-kos „karjerą“, „trenkę šautu-vus į rugius“, pasak poeto. Kar-tais jų gretų papildyti ateida-vo kiti entuziastai (Pr. Vysvy-das, A. Staknienė), bet visu-mojo bodėjimasis savo raštu to-lydžio gilėjo.

Tos dinamikos Kulboko kny-ga neperteikia, nors jinai vi-tiesios istorija taip lengvai ne-sukuriama. Net ir Kvebekas, kraštas, kurio kultūrinė pa-dėtis labai primena išeivijos nedalią ir kurio bibliografi-nė kontrolė tvirta, irgi iki šiol nėra tokio veikalo sukū-ręs. Net jei ir būtų tokios is-torijos pradmenys, jos bendra slinktis būtų panaši į mūsų — irgi prasidėtų nuo palaips-niškos evoliucijos, nuo žurna-listinės, utilitaristinės dvi-asios kritikos, eiti į estetinių interesų saistomą profesijona-linę, pagaliai ir madingą nū-dienę technokratinę — „Nou-velle critique“, struktūra-listinę, semiotinę. Grupavimas kritikų pagal kartas ta slink-tyje gerai ir perduoda. Nema-žiau vykusiai ji pateikia skai-tytojai vaizdą, kad tai buvo

„vargo mokyklos“ juodadarbė kritika. Diletantiška, eklek-tinė, stokojanti profesūrinio žargono ir snobiškumo. Nenuostabu, kad V. Kulbokas su ypatingu atidumu piešia įvairių redaktorių (Brazaičio, Bradūno, Vaičiūlaičio, J. Girniaus) portretus. Tos apybraižos yra turbūt pačiom geriausiom visos

Būty būvę įdomu rasti Kul-boko knygų poskyrį, nagrinė-jantį to reiškinio priežastis, taip pat pasisakymus apie Amerikos dvasinio klimato poveikį išeivijos kultūrinin-kų darbui. Kodėl jie pavargo nelygioj kovoj ir kapituliavo prieš amerikietiškąją civili-zaciją, kurios ryškus bruožas,

kaip beneigsi, yra panieka kny-gai bei domėjimuisi literatū-ra, nes tai nėra nei pelninga, nei „sexy“. Juk palyginus su Skandinavijos ir V. Europos kraštais, JAV yra šalis, kur žmonės mažiausiai skaito.

Tai taip pat, pasak Henri Peyre („The Failures of Criticism“, Ithaca, N.Y. Cornell Univ. Press, 1967), šalis, kur nuo gimnazijos suolo jaunoji karta nesiliauja pliekus kriti-kinius „essays“, bet kur lite-ratūros dėstyimas baises, o sa-vaitraščiai, plačiom masėm ski-riamų žurnalų recenzinė kriti-ka itin menko lygio. Ji nesuge-banti įdiegti skaitytojui skait-yto pomegio ir prierašumo literatūrai. Amerikietiškoji kritika universitetinė, spren-džianti literatūros teorijos problemas, arba specializuoto-ji, dėstoma kolegijose, ku-riai tenka visą laiką prasima-nyti kokią naują prožektoriaus pakreipimą į analizuojamus tekstus klasėj, esančios gero lygio.

Jei visa tai tiesa, tai išeivi-jos kritika ėjo geru keliu. Ji stengėsi lavinti žmonių skonį ir literatūros supratimą. Tas jos „ėjimas į laudį“ pasireiškė ne vien per spaudą, bet ir visokio „marketing“ pavidalu, būtent, knygų sutiktuviems, dalyvavimu vertintojų komisi-jose, laureatų pagerbimu, pra-kalbomis įteikiant premijas. Ir visdėlio jinai turėjo pralai-mėti mūsų, kaip matyti iš jos gretų retėjimo. V. Kulbokas tų visų dalykų nekomentuotja, bet to negalime laikyti priekaiš-tu. Neužmirškim, kad pusiau bibliografinis, pusiau infor-macinis jo veikalas atspindi tai, kas buvo kelta spaudoje. Jei šie dalykai nebuvo atvi-rai gyldenti, ne jo kaltė.

VI

Nekelia jis taipgi klau-simo, kiek jaunoji karta pri-tarė ar ignoravo vyresnės kar-tos darbą. Čia padėtis daug komplikuošesnė. Aptariant LLKT didžiausias sunkumas recenzentui yra tas, kad Kul-boko veikalas susilaukė tor-pedos dar prieš jam pasiro-dant. Būtent, iš Delijos Valiūkenaitės. Savo straipsnyje „Metmenų“ 35 nr. (1978) „Iš-eivijos literatūros kritika“ iš anglo-amerikiečių perspek-tivos pažvelgus“ autorė bando patikrinti, kiek mūsų rašto žmonių yra prikoję prie ame-rikietiškos „New Criticism“, „moksliškosios“, augstumu. Tai priverčia ją nušluoti i istorijos šiukšlyną visus nespecialistus, senamadiškos, tradicinės, paremtos li-teratūros istorija, rašytojo psichologijos analize mokyk-los atstovus. Iš 40-ties Kul-boko knygų minimų kritikų jinai randa vos dešimtį as-menų, dėl kurių verta ausint burną. Jos atranka nemažiau kieta ir tam dešimtukui, nes sustačius visiems dvejetus ir trejetus, Valiūkenaitė pri-pažįsta brandos atestatą gal kokiem trim. Tik kažin ar fa-natiškas autorės įtikėjimas, kad „New Criticism“ yra viso kritikos meno bei mokslo al-fa ir omega, jos neturėjimas nuovokos apie laiko tėkmę nėra vien gimnazistinio ly-gio karsčiavimasis?

Kadangi V. Kulbokas už-skendžia savo apžvalgą 1972 m. data, jam neteko nei minėti, nei komentuoti Valiūkenaitės. Galbūt tai išėjo autoriui į naudą, kad jo rankraštis už-sigulėjo leidykloje. Tai jam padėjo išlikti vientisui ir vie-nalyčiu. Iš tiesų užsisklėsda-ma ši knyga 1972 m. data yra tarsi nekrologas vienam is-torijos tarpsniui. Ją skaitant susidaro įspūdis, kad stovi prie atviros kapo duobės, kur laidojama viena epocha. Su tuo gal skirtumu, kad papras-tai tokiais atvejais įpuolama į sentimentalumo, graudžių atsivėikimimų ir patos mo-mentus. Tos egzaltacijos Kul-boko žodyje nėra. Veikia mus pasitinka ramus atpasakoji-mas to, kas vyko, kuo gyven-ta, kuo sielotasi, atliktas gyvo liudininko, metraštinin-ko plunksna. Gyvo ypač ta pras-me, kad iš knygos puslapių dvelkia pagarbos ir padėkos (taip, padėkos) pareiškimas visiems kolegoms, kurie savo mintimis, savo dėmesingumu, sielojimusi gimtojo rašto pro-

Lituanistikos Instituto suvažiavime Toronte prie registracijos stalo KLB kultūros komisijos darbuotojas — pirmininkė A. SUNGAILIENĖ ir nārė dr. J. ČUPLINSKIENE

Nuotr. A. Vaičiūnas

VYTAUTAS PLUKAS

Pasakyk obelie

visur jaučiu aš žemės galią:
šaknys sultis gyvas iš gilumos geria,
mano kojos į ją stipriai įšalę,
obelis žilus žiedus žalion žolėn žeria

galia glūdi giliai, galvą man gelia,
žinoti paslaptis ugnikalnių, žvaigždžių,
obelis vaisius jau po mano kojom beria
ir vėjas šnabzda, kad žiema neb' už kalnų

norisi skristi ir nuo žemės atsiplėsti,
vaivorykštės suviliotam debesyse paklūsti,
erdvėje krūtinę ir rankas išplėsti,
Ikaro takais lėkti ir nesudegus grįžti

paukščių sapnai man debesyse želia,
nors žemės balsas šaukia į gėlmes
obelie, pasakyk man, kas tau rodo kelią
į ugnikalnių šaknis ir į žvaigždes?

Dailės ir dainos vakaras

Adomo Galdiko paveikslai ir solistės Čapkauskienės koncertas Vašingtone

Š. m. rugsėjo 24 d. latvių salėje įvyko meno ir dainos vakaras, surengtas asmenų, palaikančių ryšius su Putnamo Nekaltai Pradėtosios Mergelės Marijos seselemis. Šią grupę sudarė G. ir K. Vasičiai, D. Čampienė, Almenienė, A. Kindurienė, R. Petrutienė, A. Orentienė, R. Liogienė, R. Bačianskienė ir kt. Vadovauja T. Landsbergienė. Ji vadovavo ir vakaro programai, kurią sudarė dailininko Adomo Galdiko paveikslų paroda ir sol. Ginos Čapkauskienės dainų bei arijų koncer-tas.

Putnamo seselės atlydėjo ir tvarkė į Vašingtoną atgaben-tus žymiojo dailininko paveikslus su vašingtoniečių pagalba. Paveikslų tarpe bu-vo 53 aliejaus, 12 temperos ir 5 kitokių technikų kūriniai. Susirinkusieji grožėjo šį paveikslų kokybę, jų įvai-rumu. Įdomią, akademinio ly-gio paskaitą tema „Galdiko kūrybinė raida“ skaitė skulp-torė Meila Balkuvienė.

Sventiška nuotaika dvelkė po paskaitos sekęs G. Čap-kauskienės dainuojamų dainų ir arijų koncertas. Įdomiai parinktoje programoje teko išgirsti ne vien sveltintau-čių, bet ir lietuvių kompo-zitorių kūrinių: B. Budriūno (žodžiai H. Radauskas) — „Dai-nos gimimas“, J. Stankūno (žodžiai Maironis) — „Mergai-tė“, A. Stankevičiaus (žodžiai H. Nagio) — „Vandens malūnėliai“, J. Govėdo (žodžiai J. Baltrušaičio) — „Se-renada“. Svetimtaučių kūri-niai buvo dainuojami angliš-kai, prancūziškai, vokiškai. Stiprus koloratūrinis Ginos Čapkauskienės balsas leng-vai, žaismingai skambėjo dai-nuojant „piano“ treles. Jau-tėsi jos išlavinto balso techni-ka, žavėjusi klausytojus. Dainininkei fortepionu akom-panavo vašingtonietė pianistė

Diana Čampienė, augštu meni-niu lygiu paryškindama dai-nuojamų dainų grožį.

Vienas Galdiko testamen-tu Putnamo seselėms paliktų dailininko darbų buvo skir-tas įteikti Lietuvos atsto-vybei. Ta proga Lietuvos at-stovas dr. Stasys Bačys ir ponja Ona Bačkienė, eksper-tams patariant, pasirinko vieną gražiausių į parodą atvežtų Galdiko paveikslų „Ilgesys tankumyne“.

I šį neeilinį vakarą susi-rinko daug svečių ne vien vašingtoniečių, baltimorie-čių, bet ir atvykusių iš to-limesnių vietovių. Parduota 24 Galdiko paveikslai, kurių kainos svyravo tarp 100 ir 1200 dolerių. Gautas pelnas skiriamas Putnamo seselėms paremti.

Taip pat sėkmingai buvo platinamos Ginos Čapkaus-kienės įdainuotų dainų plokš-telės ir kasetės. Solistė, ap-supta pirkejų, mielai pasirašinėjo nupirktas plokšteles. Tuo tarpu kiti vaišinosi pa-ruoštais skanėstais ir turė-jo progos pasimatyti, pasi-kalbėti su Putnamo seselė-mis, pasišventusiai dirban-čiomis kilnų pastoracijos ir kultūrinį lietuvišybės darbą.

Loterijos būdu buvo par-duoti vertingi dalykai: Gal-diko paveikslas, knyga „Gal-diko monografija“ ir G. Čap-kauskienės plokštelė.

Grazina Krivickienė

KRISTINA KLIČIŪTĖ, baigusi maitinimo mokslus Montreale McGill universitete bakalaurs laipsniu. Pradžios mokykla, gimna-zija, kolegija ir lituanistinė mokyk-la baigė taip pat Montrealyje. Uoli skautė, „Gintaro“ ansamblio narė (kanklininke, dainininke, šokėja, deklamatorė), moka lietuvių, ang-lų ir prancūzų kalbas. Dirba „Bris-tol-Myers, Mead Johnson Division“ kaip dietos specialistė

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Lietuvių Istorijos Draugijos nariai mėnesinį savo posėdį tu-rėjo rugpjūčio 31 d. Čikagoje, reikalų vedėjos A. Rugytės bute. Susirinkime pasidžiaugta gerai vykstančiu „Aušros“ I tomo pla-tinimu. Jau atspausdintas ir II „Aušros“ tomas, kurio sutiktuvs numatytos lapkričio mėnesį. Su kitomis organizacijomis susitar-ta paminėti deimantinę kun. Vy-tauto Bagdanavičiaus, MIC, am-žiaus sukaktį. Jis priklauso Lie-tuvių Istorijos Draugijos steigė-jų eilėms. Draugijon naujais na-riais įsijungė: Linas Kojelis iš Vašingtono, Vytautas Montvilas, Vytautas Laniauskas, Darius Čuplinskas, Marija Daukšytė-Gudavičienė iš Toronto. Susirinkimas už-baigtas dr. Mildos Budrienės pa-skaita „Lietuviai gydytojai auš-rininkai“.

Australijos lietuviai susilaukė naujo dailininko — Jono Abromo, gimusio 1959 m. Sydnejuje, dai-lės studijas baigusio 1979 m. R. Sydnejaus kolegijoje. Pradžioje jis domėjosi skulptūra ir grafika, bet vėliau pasirinko tapybą. Jo pirmąjį individualią parodą Tautos šventės proga Lietuvių Namuose rugsėjo 11 d. surengė dr. Ge-novaitė Kazokienė, sutelkusi 50 aliejinį ir akrilinių darbų. Dail. J. Abroma labiausiai vilioja jo vaizduotės sužmoginta gamta. Pa-sak dr. G. Kazokienės, kalnai, medžiai, upės ir kriokliai dail. J. Abromo vizijose yra tarytum užkerėti žmonės, sustingę burtų valandėje, laukiantys išsivada-vimo. Iš atskirų kūrinių minimi — „Saulėtekis pajūry“, „Saulėlydis“, „Mėnulyje“, „Ola“, „Mieganti moteris“, „Grasusis pasaulis“. Pastarasis yra susietas su politika, pilna klastos ir išdavytės.

Dail. Teleforo Valiaus mono-grafija, kuri bus išleista Toronte lietuvių ir anglų kalbomis, Čika-goje garsina prenumerasat ren-kanti Valerija Čepaitienė. Iš anks-to užsisakyta Čikagos lietuviams ji kainuos \$38, kituose JAV miestuose — \$41. Vėliau bus pardavi-nėjama Čikagoje po \$46, kitose JAV lietuvių kolonijose — po \$49. Užsakymus priima V. Čepaitienė, 6722 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629, USA. Tel. PR 8-5154.

Vargonų virtuozo Jono Žuko koncertas š. m. spalio 30, sekma-dienį, 5.30 v.p.p., yra įtrauktas į 1983-84 m. koncertų seriją Bal-timorės katedroje (The Cathedral of Mary Our Queen, 5200 North Charles Street). Jis ten atliks Louis Vierre, Roger Ducasse, Charles Tournemir ir Julius Reubke kūrinius. Koncertan ypač kviečiami Baltimorės, Vašingto-no bei tų apylinkių lietuviai. J. Žukas yra švėkšnielis, gimęs 1907 m., baigęs J. Naujalo vargonų mu-zikos klasę Kauno konservatori-joje 1933 m. Gavęs švietimo mi-nisterijos stipendiją, 1933-37 m. tobulinosi Paryžiaus konservato-rijoje. J. Žukas 1937-44 m. dėstė vargonų muziką, improvizaciją ir privalomą fortepijoną Kauno kon-servatorijoje. Pasižymėjo savo vargonų muzikos koncertais kau-niečiams Tėvų jėzuitų ir Iglulos šventovėse. Atvykęs į JAV ir apsi-gyvenęs Niujorke, savo vargonų muzikos koncertus surengė Niujorke, Newarke, Waterburyje, Čikagoje bei kitose vietovėse.

Montrealietės sol. G. Čapkaus-kienės naujos plokštelės sutik-tuvėms buvo skirta rugsėjo 8 d. vakaronė Čikagos Jaunimo Centro kavinėje. Vakaronėi vadovavo Či-kagoje sudaryto leidėjų komite-to pirm. Jonas Talandis. Sol. G. Čapkauskienė tarė padėkos žodį komiteto nariams, mecenatams ir rėmėjams, ypač Birutei Kožicie-ni šios idėjos sumanytojai ir pir-majai organizatorei. Mecenatų są-rašą perskaitė komiteto išd. Juo-zas Sulaitis. Sol. G. Čapkauskie-nė įteikė pasirašytas plokšteles vakaronėje dalyvavusiems mee-cenatams. Pasibaigus oficialiai da-liai, Tolius Šlutas grojo vakaronės dalyviams dar negirdėtą plokš-telę. Pirmojon jos dalin įrašyti lietuvių kompozitorių kūriniai: B. Budriūno „Dainos gimimas“, J. Stankūno „Mergaitė“, G. Gu-dauskienės „Gintarelis“, A. Stan-kevičiaus „Vandens malūnėliai“, J. Govėdo „Serenada“. Antroji dalis yra skirta kitataučiams kom-pozitoriams — arijai „Kad aš ma-tyčiau Neapolį“ iš V. Herberto operetės „Naughty Marietta“, W. A. Mozarto „Lopšinėi“, R. Sicc-zynskio „Vienai, mano sapnų miestui“, F. von Flotowo operos „Martha“ arijai „Paskutinė rožė“ ir J. Strausso valsui „Pavasario garsai“.

Dail. Algimantas Švažas, vil-nietis grafikas, savo amžiaus pen-kiasdešimtmetį paminėjo 200 es-tampų ir 100 knygženklių paroda Vilniaus dailės parodų rūmuose. Kaikurie jo kūriniai yra susieti dar su studijomis Vilniaus dailės institute, kiti — su darbu Lietu-vos kino studijoje, spaudoje, Lie-tuvos meno darbuotojų rūmuose. Ypač įdomūs buvo jo grafikos cik-lai „Lietuva“, „Senolių godos“, „Užgavėnės“, „Vilniaus '650-me-čiui“, jo darbai K. Borutos „Me-dinių stebuklų“, V. Mykoliaičio Putino „Mėnesių“, V. Mačernio „Vizijų“ temomis.

Baigiami atnaujinti Biržų pi-lies rūmai, laikomi sąjunginės reikšmės architektūros paminklu. Jų fasadą jau puošia išraiškinga arkada, raudonuoja čerpėmis dengtas stogas ir bokšteliai, va-riu spindi vėtrungės. Taip pat at-naujinami buvę dvaro rūmai Ro-kiškyje, buvusi pradinė Kupiškio mokykla, etnografinė Vaisnoris-kių sodyba Ignalinoje, du van-dens malūnai Zarasų ir Utenos rajonuose.

Justino Marcinkevičiaus poema „Kraujas ir pelenai“ kirgizų kalba išleido „Kirgiztano“ leidykla Frun-zeje. Ją išvertė poetas Karmyš-akas Tašbajevs. Poemos ištraukos anksčiau buvo paskelbtos vietiniame kirgizų literatūros laikraš-tyje.

Vilniaus operos ir baletu teat-ras specialiu L. Minkaus „Don Kichoto“ spektakliu paminėjo Lietuvos baletu veteranės Jad-vygos Jovaišaitės-Olekienės am-žiaus aštuoniasdešimtmetį. Suku-tyvininkė gimė ir augo Gruzijo-je, baletu pradžiai gavo Tbilis-yje. Grįžusi Lietuvon 1921 m., įsijungė į pirmųjų operos ir ba-letu spektaklių kūrėjų gretas. 1925 m. ji dalyvavo pirmajame L. Delibo „Kopelijos“ spektaklyje, kuriuo buvo pradėta lietuviško profesinio baletu istorija. Sce-ninei ir pedagoginei veiklai ji at-davė daugiau kaip šešis dešimtme-čius savo gyvenimo. Įsidėmėtias vaidmenis sukūrė baletuose — N. Rimskio-Korsakovo „Šecheriza-doje“, L. Minkaus „Don Kichote“, A. Glazunovo „Raimondoje“, T. Stravinskio „Zydijame paukšty-je“, E. Griego „Peer Gynte“, J. Pakalnio „Sužadėtinėje“, J. Juzeliūno „Ant marių kranto“, J. In-dros „Audronėje“. Sukautyvinin-kė pasižymėjo kaip talentinga charakterinių šokių atlikėja. Il-gus metus dėstė istorinį šoki bū-simiesiems šokėjams Vilniaus M. K. Čiurlionio meno mokykloje.

Lietuvos, Latvijos ir Estijos taikomosios dailės paroda ren-giama kas ketveri metai. Sieme-tinė buvo atidaryta rugpjūčio 18 d. Taline. Kiekvienos tautos dailini-ninkai turėjo savaip sutvarkytus atski-rus nedidelius paviljonus. Lietu-voys skyrė paruošė architektė E. Vilkenė, dailininkai — N. Blaže-vičiūtė, A. Butvila, R. Jasudytė ir B. Stulgaitė. Jį užpildė rinkini-ai iš Lietuvos dailės muzėjaus, Lietuvos dailės fondo ir autori-niai dailininkų darbai. Pirmą kar-tą tokion parodon buvo įjungti lietuvių dailininkų kaulo ir por-celiano dirbiniai, sukurti šią va-sarą Kaune surengtame jų semina-re. Trijuose paviljonuose buvo su-tekta puspenktos šimto tekstilės, keramikos, porceliano, stiklo, odos ir metalo dirbinių.

Lietuvos meno darbuotojų rū-muose rugsėjo 7 d. įvyko vilnie-čių susitikimas su svečiais iš V. Vokietijos: V. Berlyne gyvenan-čia poete Aldona Gustas ir archi-tekto Hansu Masalskiu iš Hano-verio, redaguojančiu „Nemuno Kraštą“. Aldona Gustas, gimusi Karceviškių kaime prie Šilutės, iš Lietuvos išvyko devynerių me-tų amžiaus. V. Berlyne lankė vo-kiečių mokyklą, eilėraščių rašos vokiškai, bet jiems daug itakos turi gražiosios Nemuno ir Šyšos pakrantės, gaudžios lietuviškos dainos. Vokiečiai mokytojai norė-jo, kad ji pakeistų jiems sunkiai beistariama lietuvišką Aldonos vardą, tačiau to vardo ji neatsi-žadėjo ir šiandien yra žinoma kaip poetė Aldona Gustas. Neseniai Vilniuje buvo išleista Vytauto Ka-raliaus išversta jos poezijos kny-ga „Briedžiai mano broliai“. Apie jos kūrybą kalbėjo V. Kazakevi-čius. Eilėraščių vertimus skaitė aktorė G. Urbonaitė, poetės kūri-nius originalo kalba — Vilniaus universiteto vokiečių kalbos ir literatūros studentės. Koncertinę programą atliko Lietuvos dailės muzėjaus kanklininkų trijlė ir birbynininkas A. Smolskus.

V. Kst.

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI virš 23 milijonų dolerių

KASOS VALANDOS:		MOKA UŽ:	
Pirmadieniais	10 - 3	90 dienų termin. indėlius	8 1/2 %
Antradieniais	10 - 3	180-185 d. termin. ind.	8 1/2 %
Trečiadieniais	10 - 3	term. indėlius 1 metų	9 %
Ketvirtadieniais	10 - 8	term. indėlius 2 metų	9 1/2 %
Pentadieniais	10 - 8	term. indėlius 3 metų	10 %
Šeštadieniais	9 - 1	pensijų s-ta	10 %
Sekmadieniais	9.30 - 1	spec. taup. s-ta	8 %
		taupomąją s-ta	7 1/2 %
		depozitų-čekių s-ta	6 %
		DUODA PASKOLAS:	
		asmenines nuo	12 %
		mortgičius nuo	10 1/4 - 13 %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmd. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiamie narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Paruodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neiname mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MUŠŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS

STEPHAN'S FURS

2239 Bloor Street West. • Telefonas 536-5936 ir 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Dan Air

Handy-Man

Atlieku vėsinimo ir šaldymo sistemų remonto darbus namuose, automobiliuose ir komerciniuose pastatuose.

Savininkas — Danny Jurėnas

Toronto tel. 233-9185 (tarnyba veikia 24 valandas)

HOMETARIO

Real Estate Ltd. Insurance Brokers
Pilnas patarnavimas nuosavybių srityje. Pasibaigę namų arba automobilio draudimo. Prieš mokėdami, pažiūrėkite į mūsų kainas. Prašykite — "Ted" tel. 531-3506 171 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

(2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukli kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way.
Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus.
Savininkai: Tom Thompson ir J. Tamošiūnas

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

AUTOMOTIVE FIBER

AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas — RICHARDAS KYBARTAS,

22 BELVIA ROAD, Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

PROGRESS

REAL ESTATE LTD. REALTOR
1072 Bloor St. W.

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada

Jums sąžiningai patarnaus A. Bliūdžius

Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

AUTORITE SALES & SERVICE

1636 Dundas Street West, Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331

BLOOR AUTORITE GARAGE

296 Brock Avenue (Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305

★ Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
★ Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. ★ Visi automobilių mechanikai
★ taisymai. ★ Sniginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F. ★ GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

BALTIC EXPORTING CO.

Siuntiniai į Baltijos kraštus ir Sov. Sąjungą

• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui
Darbo valandos: 9 v.r. — 5 v.p.p., šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.;
trečiadieniais uždaryta. Birželio, liepos, rugpjūčio mėnesiais — nuo
pirmadienio iki penktadienio 9 v.r. — 5 v.p.p.; šeštadieniais uždaryta.

482 Roncesvalles Ave., Telefonas Savininkai
Toronto, Ont. M6R 2N5 531-3098 S. ir F. Janavičiai

TIM'S AUTO BODY LTD.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bakeoven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu varotus automobilius.

24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.)
Toronto, Ont., M6R 1V5 FILTSOS BROS
Telefonai 533-8451, 533-8452

Mielam sūnui

A+A

EUGENIJUI STARKUČIUI

mirus,

jo tėvus, seserį su šeima, visus gimines ir artimuosius
nuoširdžiai užjaučiame —

Birutė ir Jonas Lapinskai

A+A

EUGENIJUI STARKUČIUI

netikėtai mirus,

jo tėveliams STASIUI ir KASTULEI STARKUČIAMS,
sesutei su šeima reiškiamo nuosirdžią užuojautą bei
kartu liūdime —

J. Dobilas

J. Dranginis

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

naudotis tik tais atvejais, kai jie tarnybos reikalais orinio susisiekimo lėktuvais negali laiku pasiekti reikiamos vietovės. Tokį dažną valdinių "Jet-star" ir "Challenger" lėktuvų naudojimą kritiškai sutiko opozicinių partijų parlamentarai, ypač konservatoriai P. Nowlanas. Mat dažniais atvejais ministeriai skrenda ne vieni — pasiima žmonas, vaikus, gimines ir net bičiulius, nieko bendro neturinčius su tarnybiniais reikalais.

Susisiekimo ministeris L. Axworthy gynė savo kolegas, aiškindamas, kad tokia taktika nepabrangina paties skrydžio, kad ministeriai turi rūpintis ir savo šeimyniniu gyvenimu. Jam skaudžiausiu smūgiu buvo dokumente užregistruotas faktas, kad jis pats valdinių lėktuvu keturis kartus vežėsi buvusią savo sekretorę Denise Ommanney ir du jos vaikus, oficialiai nieko bendro neturinčius su šeima. Ji labiausiai suerzino konservatoriaus P. Nowlano pasisakymas prieš "playmate" vežiojimąsi. Ministeris L. Axworthy prisipažino, kad jis gyvena kartu su buvusiu savo sekretore ir jos vaikais be oficialios santuokos kaip vyras ir žmona, laukdami skrybių patvirtinimo. Pasak jo, tai yra visiškai normalus dalykas dabartiniais laikais. Kritikai buvo sutikti du Kanados pašto bendrovės reikalus prižiūrinčio ministerio A. Ouelletto skrydžiai į Edmontoną, kainavę \$9,679 ir \$9,295. Pirmuoju atveju jis ten atidengė naują pašto ženklą, antruoju — dalyvavo skautų festivalyje. Kritikams atrodė, kad šiuos du pasirodymus Edmontone buvo galima suderinti su pigiais keleivinių lėktuvų skrydžiais.

Skrydžius valdiniais lėktuvais savo skiltyje "The Toronto Sun" dienraštyje palietė buvęs ilgametis liberalų parlamentaras ir daugkartinis ministeris P. Hellyeris, prisiminęs senuosius laikus. Jis gi-

na tokius skrydžius, kai jie tikrai yra susieti su tiesioginiu ministerio darbu, nes tada lėktuve galima pasinaudoti štabo pateikiama informacija, pasirošti svarbiems susitikimams bei konferencijoms. P. Hellyeris, būdamas krašto apsaugos ministru, valdžios lėktuvu skrisdavo į Atlanto Sąjungos posėdžius Europoje. Tais laikais nemokamai būdavo vežami žurnalistai. Dabar jie lėktuvan priimami, bet turi sumokėti keleivinio lėktuvo kainą. Tai esąs sveikintinas žingsnis. Žmonas jau ir tada ministeriams buvo leidžiama pasiimti, o dabar įsileidžiamos ir kitos moterys. Pasak P. Hellyerio, tai irgi yra kaikiurais atvejais sveikintina reforma. Prisiminimas viena konferenciją Paryžiuje, jis rašo, kad ir jam pačiam kartą teko sulaužyti anuometinę taisyklę. Kanados ambasadorius Prancūzijoje Jules Leger prieš pat Kalėdas staiga buvo iškviestas Kanadon. Paryžius liko nuliūdusi žmona Gabė, negaunanti vietos perpildytose keleiviniuose lėktuvuose. Valdžios lėktuvu ji negalėjo skristi, nes jos vyras buvo ne ministeris, tik ambasadorius. P. Hellyeris ją priėmė į valdinį savo lėktuvą ir šventis nuskraidino Otavon pas vyrą. Esą tada jis nė negalvojo, kad Jules Leger taps Kanados gubernatoriumi ir kad jis paslaugą daro to būsimo gubernatoriaus žmonai.

P. Hellyeris griežtai pasisako prieš valdinių lėktuvų panaudojimą grynai politiniams partijos reikalams, kai ministeriai vyksta į savo partijos renginius. Išlaidoms sumažinti yra lig šiol nepanaudotų galių. P. Hellyeris primena skaitytajams, kad JA Valstybės dideliu kraštui valdyti turi 15 sekretoriais vadinamų ministerių, o Kanada — net 35. Argi jai tikrai reikia tiek ministerių? Sumažinus jų skaičių, būtų sutaupyta daug milijonų dolerių, nes su ministeriais dingtų ir jų gerai apmokami štabai.

Sportas Europoje

Nubausti sovietų sportininkai

K. BARONAS

Po silpno Sov. Sąjungos vyrų pasirodymo pasaulinėse lengvosios atletikos pirmenybėse prasidėjo "valymas". Jau atleisti valstybės išlaikomi penki treneriai, o septyni sportininkai diskvalifikuoti visam gyvenimui.

Skaudi bausmė

Ką reiškia tokia sportininko diskvalifikacija? Labai daug: Sov. Sąjungoje sportininkas yra valstybės tarnautojas, kurio pareiga Europos ar pasauliniams rekordams garsinti ne tik Maskvą, bet ir komunistinę ideologiją, įrodant, kad tik socialistiniame pasaulyje sportas gali kilti į augščiausią pakopą. Tad nėra ko stebėtis, kad valstybės išlaikomas sportininkas Sov. Sąjungoje priklauso privilegijuotai klasei, gaunant čiai teisę apsipirkti atskirose krautuose, turinčiai nemokamus puikius butus, autovežimus ir t. t. Sportininkas, pašalintas iš betkokių varžybų, iš klubo sąrašo, sulyginamas su eiliniu su krašto piliečiais.

Laimingai Helsinkio pirmenybės baigėsi suoliu ir augsti treneriui Kęstučiui Šapka (jo pavarde pirmenybėse žiauriai iškraipė vokiets televizijos komentatorius), nes jo treniruojami suolininkai pasirodė labai gerai.

Idomu, ar tuos įvykius praneš vilniškis "Sportas", kuris pa-

Ateitininkų žinios

Naujus veiklos metus Toronto ateitininkai pradėjo spalio 2 d. pamaldomis Prisikėlimo šventovėje. Organizuotai dalyvavo visi vienetai. Po pamaldų gausus būrys susirinko Liet. Vaikų Namuose pas seses agapei. Dr. O. Gustaitienė pasveikino visus ir skatino aktyviai dalyvauti veikloje ir savo gyvenimo centre pastatyti Kristų. Be to, ji supažindino susirinkusius su š.m. vienetų globėjais. Jaunučius globos Giedrė Čepaitytė, talkinama Natalijos Slivinskaitės, jaunių — Sniegutė Underytė, moksleivius — Ž. Vaičiūnė. Moksleivių pirm. D. Čuplinskas padarė trumpą pranešimą, supažindino su valdybos nariais, apibūdino jau įvykusį pirmą susirinkimą ir pranešė, kad sekantis susirinkimas įvyks spalio 29 d. V. Kolyčius pateikė keletą minčių veiklos pradžiai. Sugiedoję himną, visi vaishinosi tėvų komiteto parūpintu maistu.

Jaunučių susirinkimas įvyks spalio 22, šeštadienį, po šeštad. mokyklos pamokų L. Vaikų Namuose.

Studentai po agapės susirinko posėdžio, kuriame pasiskirstė pareigos ir aptarė dalyvavimą suvažiavime, kuris įvyks spalio 21-23 d.d. Dainavoje. Rita Rudaitytė, Natalija Slivinskaitė ir Morkus Sungaila sutiko koordinuoti veiklą.

Sveikiname Bernadetą Abromaitytę, laimėjusią I vietą "Ateities" konkurse už prozos rašinį. L. U.

Skautų veikla

• Pradedant Toronto skautų veiklos metus, spalio 2 d. po pamaldų Anapilio saleje įvyko "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntu sueiga. Įžodį atliko jūr. sk. D. Stungurytė. Sukaktuvinių metų proga apdovanojami žymenys įteikė vadeiva v.s. V. Skrinškas — R. Grybui, A. Gvildžiui ir D. Ross. Sveikino rajono vadą v.s. Č. Senkevičius. Sueigai vadovavo v.v.l. M. Yčas.

• Mindaugo dr-vės sueiga — spalio 15 d. po liet. mokyklos pamokų Liet. Namuose.

• Spalio 13, ketvirtadienį, 7.30 v.v., skautų būkle "Rambyno" vadijos posėdis.

• Vilkiukų Vytauto dr-vės sueiga — spalio 15, šeštadienį, 12.30-2.00 v.p.p. Draugininkas — ps. Kas-tytis Batūra (tel. 248-0364). Į dr-vę priimami berniukai nuo 6 iki 10 m. amžiaus.

• Sukaktuvinė "Aušros" stovykloj vilkiukų įžodžius atliko Aidas Batūra, Darius Viskontas, Tomas Bacevičius ir Linas Narušis.

• Spalio 18 d., 7.30 v.v., skautų būkle šaukiamas "Šatrijos" tuntu vadovių posėdis.

• Spalio 16, sekmadienį, 12 v., pas Viliją Punkrienę renkasi akademikai-kės arba studijuojantis jaunimas, kuris norėtų tapti skautais akademikais. Adresas: 189 Roncesvalles Ave.

• Sukaktuvinės "Aušros" stovyklos vadovybė dėkoja: v.s. K. Batūrai, v.s. Kalinauskui, s. P. Butėnui, v.v.l. V. Keturakiui, ps. T. Senkevičiui, B. Sapliui ir A. Jucienei už darbštų prisidėjimą, su-lietuvinant ir papuošiant stovykla-vietę.

• Jūrų skautai taria acū St. Grigaliūnui, padovanojusiam 14 pėdų laivą.

• Bilietai į 65 m. sukaktuvinį koncertą jau platinami. Koncertas įvyks lapkričio 20, sekmadienį, 3 v.p.p. L. Namuose. Č. S.

prastai ir mažiausią nusikaltimą iš "buržuazinio" Vakary pasaulio paskelbia kaip didžiausią naujieną, tačiau nutylėjo neseniai dviejų Lietuvos parašutininkų mirtį, Lietuvos mergaičių rinktinės ir jos trenerės Sviderskaitės mirtį lėktuvo nelaimėje.

Lietuviai V. Vokietijoje

Frankfurto komandoje antroje Vokietijos lygoje žaidė Algis Oleknavičius. Deja, vienuolikei iškritus į mėgėjų klasę, klubo sudėtyje jo nesimato. Greičiausiai jis perėjo į kitą komandą, nors pernai sunkiai sužeistas rungtynės ilgai negrįžo futbolo aikštėn.

Sportiniame Vokietijos gyvenime dar randamos Naujokos. Ka-veit, Kraučiuo (vokiečiai rašo Krautuzen) pavarde. Pastarasis treniravo JAV-se, Australijoje, Vokietijoje ir kitur futbolo komandas. Dabar pakviestas antros lygos Solingen futbolo vienuolikos trenerio pareigoms. Taip pat, atrodo, vokiečiams lengviau išstati "Wilna" vardą už "Vilnius". Tad ir didžiausios sporto laikraštis "Kickers", rašydamas apie Sov. Sąjungos futbolą ir pateikdamas augščiausios lygos pirmenybių lenteles rašo "Wilna".

Vyrauja futbolas

Sportiniame Europos gyvenime vyrauja futbolas. Atskiros valstybės vyksta pirmenybės. Deja, jos nepasizymi žiūrovų gausumu, sutraukdamas gal kiek daugiau šios sporto šakos sirgalių Italijoje bei Iberijos pusiasalyje. Greičiausiai aug-

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:
8 1/2% už 90 dienų term. indėl.
8 1/2% už 6 mėn. term. indėlius
9 % už 1 m. term. indėlius
9 1/2% už 2 m. term. indėlius
10 % už 3 m. term. indėlius
10 % už pensijų planą
9 % už namų planą
8 % už specialią taup. s-tą
7 1/2% už taupymo s-tas
6 % už čekių s-tas (dep.)

IMA:
už asmenines paskolas nuo 12 %
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 10 1/4%
2 metų 12 %
3 metų 13 %
(fixed rate)

su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų 10 1/4%
(variable rate)

AKTYVAI virš 36 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% (kainoto turto. Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydyle, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir saskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,

Telefonai: 532-8723

ir 532-1149

Toronto, Ontario

M6P 1A6

Telefonas 489-1543

22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5
ALFONSAS GARBENIS, savininkas, dirbantis šioje srityje virš 30 metų, sąžiningai patarnaus nekilnojamo turto reikaluose

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.

Telefonas 773-6480

77 Kennedy St. West, Aurora, Ontario L4G 2L6.

Minėto Garbenio sūnus ALFONSAS, jn., specializuojasi nekilnojamo turto įkainavime (Capital Gains), investicijose, mortgičių parūpinime ir kituose nekilnojamos nuosavybės reikaluose

A. E. LEPAGE

Daiva T. Dalinda, B.A.

Kanados didžiausios namų pirkimo
ir pardavimo įstaigos atstovė Jums
sąžiningai patarnaus!

* Nemokamas namo įkainojimas *

(Istaiga priešais Toronto Lietuvių Namus)

1566 Bloor Street West

Toronto, Ontario M6P 1A4

Tel. 537-3431

Namų 769-9424

Steve Ignatavičius, B.A., B.PHE, B.Ed.

patarnauja investicijų ir šėrų srityje.

Jis atstovauja bendrovei Housser a. Co. Ltd. (įsteigta 1917 m.), kuri yra narė The Toronto Stock Exchange, The Investment Dealers Association of Canada. Duodama nuolaida už patarnavimą iki 80% T.S.E. ir T.C.O. tranzakcijose.

Skambinkite lietuviškai telefonu 364-0264,

ext. 16 Toronte

Greitas ir tikslus patarnavimas!

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju,
nuomininkų turto, verslo

Juozas-Eimis Ramas

Tel. 364-5081, namų 766-5857

Allstate

Simpson's, 176 Yonge St.,
Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

tos kainos atbaido žiūrovus nuo rungtynių ir taip pat gan silpnas žaidimas. Tai pastebima Anglijoje ir Vokietijoje. Pastaroji pergyveno stiprią krizę, kabant Damoklo kardui virš trenerio Dervalio galvos. Ypatinai aštrūs žodžiai spaudoje pasipylė po lygiųjų prieš silpną Vengriją Budapešte.

Ledo ritulys

Prasidėjo ir ledo ritulio pirmenybės. Silpnai reiškiasi praejusiu metų meisteris Rosenheimas bei antros vietos laimėtoja — Mannheimo komanda. Pirmauja

DAŽYTOJAS-DEKORATORIUS

su 30 metų patirtimi. Atlieka išorės ir vidaus dažymo bei popieravimo darbus. Skambinti vakarais po 6 v.v. 769-7044 Toronte, KAROLIS ABROMAITIS

Toronto lietuvių golfo klubo jaunieji nariai laimėjo pirmąsias vietas Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynėse prie Silver Lake ežero Čikagos priemiestyje. I v. laimėjo Rimas Prakapas, II — Algis Slapšys. Klevelande įvykusiame turnyre pirmąsias vietas laimėjo kanadiečiai jaunieji: I v. — M. Posadeckis, II — R. Bagdonas iš Hamiltono, III v. — Rimas Prakapas.

DAINU ŠVENTĖ

Antrosios Pasaulio Lietuvių Dienos ir VI-ji JAV ir Kanados Lietuvių Dainų Šventė, įvykusi šią vasarą Čikagoje, jau praėityje. Išeivijos lietuvių gyvenime ji bus minima kaip didžiausias iki šiol kultūrinis įvykis. Tarp daugelio renginių dainų šventė buvo didžiausias, sutraukęs programos dalyvių per 1500 ir žiūrovų per 8000.

Apie tai jau spaudoje buvo gražių atsiliepimų, tačiau pasitaikė ir vienas kitas ateityje taisytinis nesklaidumas. Š. m. "TŽ" 36 nr. rašoma: "Pvz. rengiant dainų šventę galėtų būti mažiau dalyvaujančių chorų, bet geriau paruoštų". Ir taip, ir ne. Būtų įspūdinga klausyti tokį didžiulį chorą, galinčią dainuojantį be mažiausių klaidų, bet tai galėtų atlikti profesinis choras, kuriam irgi dažnai pasitaiko silpnųjų vietų. Čia gi suvažiuo męgėjų chorai iš įvairiausių JAV ir Kanados vietovių, bendrai repetavo vos kelias valandas. Jų atranka labai sumažintų chorą, taip pat auditoriją (žiūrovus), ir pati dainų šventė taptų eiline lietuvių diena.

Kaikuriuos dainos nevisai sklandžiai skambėjo. Tai iš dalies garsiakalbių kaltė, kurie kiek pakinkė ir instrumentalistų orkestrui, ir net solistų balsams. Jeigu programos dalyviai, atvykę iš tolimų vietovių savo priemonėmis, be pertraukos repetavo nuo 11 v.r. iki 7 v.v., tai vietinis techninis komitetas galėjo sutvarkyti garsiakalbius.

Teko sutikti kelis svetimtaučius, dalyvavusius dainų šventėje. Jie sakėsi nustebę tokiu dideliu lietuvių chorų ir dalyvių skaičiumi, susižavėję lietuviška daina ir iš "rašto", kiek sugebėję, su visa auditorija dainavę "Lietuva brangi".

Didelė dalis dainų šventės choro dalyvių buvo vyresnieji. Dalis sakėsi programoje dalyvaujantį pasukintį kartą. Ar vyresniųjų gretas užpildys jaunieji, kurie nedaug dėmesio skiria lietuviškai dainai?

Nežiūrint mažų nesklaidumų, manau, ir programos atlikėjai, ir žiūrovai yra dėkingi dainų šventės organizatoriams už didžiulį darbą, o ateityje lauksime dar nemažesnes ir dar įspūdingesnes.

Kaz. G.

UŽ KĄ MANE KALTINA?

"TŽ" 1983 m. 34 nr. dr. med. S. Sereika rašė: nejaugi tik viena pusė? Vokiečiai žudė, o mes ne esame kalti.

Esu lietuvis. Negaliu prisipažinti prie to, ko nesu padariusi. Rusams okupavus mano tėvynę, gyvenau Šiaulių mieste, Vytauto g. 76 nr. Ten buvo du namai. Užėję rusai tuojau nacionalizavo. Valdytoju buvo Glazeris, žydų tautybės. Gyvenau antrame aukšte. Buvo trys kambariai. Gyvenome visa šeima — aš, vyras ir sūnus. Aš už-

ėmiau didesnį kambarį. Valdytojas Glazeris apžiūrėjo ir mus sugrūdę ir mažą pereinamą kambarį, apgyvendino savo tarną Giedrį, kuris buvo jam paklusnus — užrakino vartus, kad šeimininkas neįvažiuotų į savo kiemą. Vėliau Glazeris buvo išvežtas į Rusijos gilumą.

Kitame name gyveno žydų tautybės šeima pavarde Kybartai. Kybartas buvo banko tarnautojas, o Kybartienė — mokytoja. Turėjo du vaikus priešmokyklinio amžiaus — mergaitę Mają, berniuką Simą.

Vokiečiams užėjus, pasidarė sunkus gyvenimas žydų tautybės žmonėms — negalėjo laisvai vaikščioti, ne maisto nusipirkti. Aš pamiršau Glazerio padarytą man skriaudą, pagailo tų mažų vaikų. Niekam nematant, įslinkau į jų kambarį ir pasiūliau nupirkti jiems maisto. Kad nereiktų vaikščioti man į jų kambarį, sutarėm: jie atidarys langą ir padės pinigų su rašteliu ko nupirkti. Tas langas buvo apaugęs alyvų krūmais ir netoli buvo šulinys. Aš nupirkdavau maisto, išsidėdavu į kibirą nusinėdavau prie šulinio, apsidairydavau, padėdavau pirkinius ant lango ir vėl rasdavau raštelį bei pinigų. Nors maistas buvo gaunamas su "kortele", bet ūkininkai privezdavo į turgų visko.

Šitaip buvo ligi vokiečiai žydus uždarė į gėtą. Vėliau pas Kybartus iš Kauno atvažiavo dvi šeimos. Kybartienė prašė, kad aš priimčiau pernaktoti — ji kažko bijojo. Aš nebijojau ir nieko blogo negalvodama priėmiau. Buvo šeši žmonės. Taip pragyvenom porą savaitių. Pavardžių nežinau — buvo apyjauniai. Po to atėjo du daktarai į mano kaimyno kiemą. Vieno daktaro pavardė Kambaris, kito — Rakuzinas. Jiedu pasikalbėjo su mano gyventojais, kurie kitą dieną išėjo.

Kiek galėjau, gelbėjau, nesidžiaugiau nelaimėmis. Kodėl tad kaltina ir mane — juk aš taipgi esu tautos dalis. Kodėl kaltina kuničius ir pasauliečius, kurie daug daugiau gelbėjo, net ir patys nukentėjo. Juk mes visi esame tautos dalis.

Jei nukentėję žydai visą lietuvių tautą kaltina, tai kam dar savo žemėje Izraelyje sodina garbės medžius pagerbti kaikiuriems?

Jei žudymas būtų įvykęs tada, kai mano tėvynė buvo laisva, būtų kita kalba. Betgi ir žydai gerai žino, kad tas naikinimas įvyko okupuotame krašte. Tai okupantas (tegu ir prisitima kaltę. Jokiu būdu lietuvių tauta tos kaltės priimti negali.

Vingevičienė

• Jei turi širdies žaizdą, lieski ją kuo mažiausiai — kaip sužeistą kū. Nuo širdies skausmo tėra du vaistai — viltis ir kantrybė (Pytagoras)

COMPOSITE TRADES

Namų remontai bei pagerinimai

Mūsų specialybė: virtuvės, vonios kambariai, poilsio kambariai ("recreation rooms"), verandos ("decks").

Darbo apžiūrėjimas ir įkainojimas — nemokamai
Darbo kokybė garantuota. Skambinkite vakarais — Eugenijus Girdauskas 762-0660 Toronto

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario Telefonas 535-1258

Dabar turime įvairių silkų pigia kaina: kibiras — \$32.50 arba \$1.39 už svarą (kibire yra 25 svarai — 50-70 silkų)

Turime įvairių rūkytų žuvų. Didelis pasirinkimas. Gera kaina. Kviečiami atsilankyti.

FRANK BARAUSKAS LTD., REALTOR

3828 BLOOR ST. W., ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8
NAUJAS TELEFONAS: (416) 232-1111

- * nuosavybių įvertinimas
- * priežiūra ligos ar nelaimių atveju
- * palikimų nuosavybių tvarkymas
- * patarimai perkant ar parduodant

DRAUDA

"ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Maloniai kviečiame dalyvauti ir išgirsti prieš daugelį metų dainuotas ir šokioms pritaikytas melodijas metiniame Toronto Lietuvių Namų

parengime

1983 m. lapkričio 5, šeštadienį, 7 v.v., Karaliaus Mindaugo menėje, 1573 Bloor St. W., kuriame bus paminėtas Toronto LN Moterų Būrelio dešimtmetis.

Programoje: "Konrado kavinės" muzika ir dainos, atliekamos niujorkiečių vieneto "Jinai ir trys gintarai". LN Moterų Dainos Vienetas, vad. muz. Darios Deksnytės. Svečiai bus pavesinti kava ir pyragaičiais. Veiks loterija, bufetas, baras. Vietos rezervuojamos iš anksto, išsigyjant bilietus visam stalui.

Toronto Lietuvių Namai

Įėjimas — \$6.00, pensininkams ir studentams — \$5.00.

Toronto LN Moterų Būrelis

Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų vienuolijos Toronto skyriaus ir jo rėmėjų rengiama

METINĖ ŠVENTĖ

bus š.m. lapkričio 6, sekmadienį, 4 v.p.p., Prisikėlimo parapijos salėje.

Programoje: seselės Onos Mikalaitės paskaita smuikininkės Kristina ir Ilona Kuprevičiūtės iš Klevelando vakarienė

Bilietai gaunami abiejose lietuvių katalikų parapijose

Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjunga kviečia visus į

jaunimo šokius "KALVELIO SUBATĖLĖ"

1983 m. lapkričio 19, šeštadienį, 8.30 v.v., Prisikėlimo parapijos salėje, 1011 College St. W., Toronto

Įėjimas: \$2.99 su "cowboy" apranga, \$3.99 paprastai apsirengusiems
Muzika — "Disc Jockey"

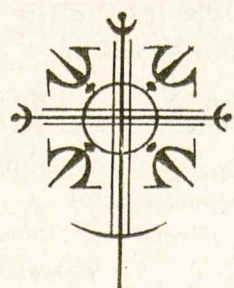
Iki malonaus pasimatymo! KLJS valdyba

Liudijo buvę sovietų ligoninėse

Š. m. rugsėjo 27 d., 8 v.v., Toronte buvo rodomas CBC filmas per daugelį televizijos stočių "The fifth estate" programoje.

Bob McKeovan kalbėjosi su daugeliu rusų, ukrainiečių, pabėgusių į vakarus arba iškeistų į komunistų šnipus, kurie buvo laikomi psichiatrinėse sovietinių rusų ligoninėse ir įvairiais vaistais žiauriai kankinami. Jie liudijo, kad tai baisesnė bausmė už tremtį ar buvimą kalėjime. Ten visada duodamas baigimo laikas, nors jis būtų labai ilgas. Psichiatrinė ligoninė patekusiame laikas yra neribotas.

Ukrainietis liudijo, kad už pasakymą teisios, jis buvo KGB nuvežtas į psichiatrinę ligoninę. Ten gydytojas pasakė: "Tu esi sveikas, bet per daug kalbi. Kai išmoksi tylėti, būsi išleistas".

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Gerry Loughheed Funeral Home

252 Regent Street South Sudbury, Ontario P3C 4C8 Telefonas: (705) 673-9595

si iš ligoninės paleistas. Tai gali trukti savaites, mėnesius ar net visą tavo amžių. Jam buvo leidžiami labai skausmingi vaistai, kurie sukeldavo kūno karštį, svaigimą. Taip apnuodyta ji parodė motinai, kuri būtinai reikalavo pamatyti sūnų. Tada ligoninės gydytojai paėmė jos parašą, kad sūnus tikrai yra ligonis.

Rusų kariuomenės augšto laispio kariškis atsisakė viešai skelbti melą ir už tai pateko į psichiatrinę ligoninę, kur buvo žiauriai kankinamas vaistais. Jis pareiškė: "Jei būčiau skelbęs melus, būčiau tapęs maršalu. Naujingesnės man buvo penkeri metai Sibiro ir psichiatrinės ligoninės kankynės, nes liko švari sąžinė".

Buvo apie dešimtis tokių liudytojų, kurie suminėjo chemikalų vardus ir detalių jų vartojimą nubaustiesiems bei tų vaistų sukeliamas žmogaus kančias ir pasekmes.

Vienas liudijo, kad sovietų gydytojai duoda priesaiką žmones gydyti, bet antrą priesaiką duoda būti ištikimais valdžiai. Kaip valdžios pareigūnai jiems įsako, taip jie ir daro. N.

Ekskursija į Romą

1984 m. kovo 1-10 dienomis Kaina — \$1.164.50 (kanadiškais).

Šv. Kazimiero metų proga Romoje Šv. Petro bazilikoje Šv. Tėvas atnašaus Mišias kovo 4 dieną. Toronto lietuviai klierikai aprodys Romos įžymybes. Viešbutis — "Villa Lituania" su pusryčiais ir pietumis. Smulkesnių žinių teirautis čia žemiau nurodytu adresu ir telefonu.

V. BAČENAS

All Seasons Travel, B.D.

Registration No. 0009239

1551 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A5

Visais kėlionių reikalais kreiptis: V. BAČENAS

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

Tyliai gyveno, tyliai atsiskyrė

Labai dažnai pasitaiko žmonių, apie kuriuos mažai kas kalba, kurių pavardžių nė laikraščiuose nesimato, tačiau jie atlieka gana reikšmingą darbą visuomenėje.

Toks asmuo buvo a.a. Petronelė Urbonienė, atsiskyrusi su šiuo pasauliu 1982 m. spalio 11 d. Kaip jos veikla buvo tyli, jai dar gyvai esant, taip ir po jos mirties niekur spaudoje apie ją nebuvo užsiminta.

Velionė buvo gimusi 1911 m. spalio 28 d. Garliavos vls., Kauno aps. Baigė "Aušros" mergaičių gimnaziją ir Vytauto Didžiojo universiteto teisių fakultetą. Jos diplominis darbas buvo "1864 metų reforma Užnemunėje".

Tremtyje gyveno Anglijoje ir dirbo kaip galeistingoji sesuo iki atvykimo Kanadon 1951 m. Kanadoje su savo šeima įsikūrė Toronte ir čia įsijungė į tylią visuomeninę veiklą. Daug talkino "Teviškės Žiburiams" taisydamą korektūras ir padėdama kituose darbuose. Lituanistinėje mokykloje dirbo 6 metus kaip mokytoja. Įsikūrus Toronte Lietuvių Vaikų Namams, įsijungė į jų rėmimo būrelį ir kurį laiką buvo to būrelio pirmininke. Dirbo Prisikėlimo par. kredito kooperatyve ir eilę metų buvo Prisikėlimo par. katalikų moterų valdyboje, talkino rengiant ateitininkų stovyklas Wasagoje.

Čia suminėta tik keletas iš daugelio tykių velionės darbų. Ji reklamos nemego ir nenorėjo, kad kas jos pavarde minėtų laikraščiuose. Jau ligos prislegta ir

žinodama, kad iš lovos daugiau nesikels, šias eilutes rašančiam įteikė \$200, kuriuos prašė persiųsti Motinai Teresei. Prašė niekur neskelbti. Tai buvo "našlės skatikas", nes nei ji, nei jos vyras Vincas jau ilgą laiką buvo nedarbingi ir gyveno kukliai tik iš gaunamos pensijos.

Velionė buvo giliai tikinti. Į atsiskyrimą su šiuo pasauliu žiūrėjo blaiviau protu, be jokios baimės. Prieš pat mirtį skundėsi, kad jai sunku melstis, ir sakėsi, kad kartojanti tik vieną trumpą maldelę: "Jėzau Kristau, gyvojo Dievo sūnau, pasigailėk manęs, nusidėjėles". Iš tikrųjų, ta malda apima viską, pasako labai daug.

Iškeliudama pas savo dangiškąjį Tėvą, Petronelė paliko savo vyrą Vincą, dukteris Gundą ir Jūrą su šeimomis, sūnų Antaną.

Tyliai gyveno, tyliai dirbo, tyliai ir atsiskyrė su šiuo pasauliu. V.K.

Pianino technikas

A. BRICKUS

gali sutvarkyti jūsų turimus pianinus, pagelbėti juos perkant arba parduodant.

Skambinti 255-9924 Toronte.

Lietuviška baldų

dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS, Tel. 638-3171, 663-9096

A. E. LePAGE

REAL ESTATE SERVICES

PERKATE

AR

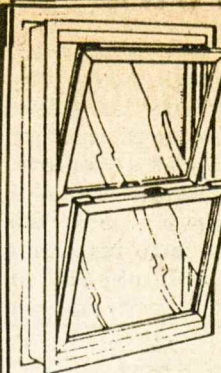
PARDUODATE NAMUS?

SKAMBINKITE

BIRUTEI GRIGAITYTEI-SPUDIENEI

3630 Lawrence Ave. East Scarborough, Ont. M1G 1P6

431-5462 445-9469

A & L Windows

Savininkai — Algis ir Lenis Žilvyčiai

Esamus langus pakeičiame šiluminiais (thermal) langais dvigubo ar trigubo storumo stiklo. Taip pat (dedame aliumines duris 2" ir aliuminius išorinius langus (storm windows) įvairios rūšies ir spalvos, pagamintus pagal užsakymą. Nemokamas įkainojimas.

Lietuviams 10% nuolaida Skambinti telefonu

(416) 545-6556 Hamiltone, Toronte ir apylinkėse

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS,

B.Sc., LL.B

2 Jane St., Suite 303

Toronto, Ontario M6S 4W3

Bloor ir Jane gatvių kampas

Telefonai:

įstaigos (416) 762-7393

namų 233-0303

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS,

B.A. M.L.S. LL.B

3031 Bloor St.W., Suite 200

prie Royal York

Toronto, Ontario M8X 1C5

Telefonai:

įstaigos (416) 231-4138

namų 848-0234

DRESHER

INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226

3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DRESERIS ir A. MIKSIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 9 v.r.-12 v.p.p., Narys "Better Business" Biuro

INSURANCE

* Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komerčiniai

533-1121 Walter Dauginis 822-8480

Insurance Agency Ltd.

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

TORONTONT

Anapilio žinios

— Baigė vasaros atostogas — dijakonas K. Kaknevičius ir stud. E. Putrimas spalio 9 d. išskrido Romon į Šv. Kazimiero kolegiją tęsti teologinių studijų.

— Pakrikštyta: Stasio ir Reginos (Stončiūtės) Ramanaukų dvykukės dukrelės Renata-Antanina ir Bernadeta-Rasa; Eugenijaus ir Bernadetos (Aušrotaitės) Rovų sūnus Matas-Tomas.

— Spalio 8 d. susituokė Irena Jurkevičiūtė su Michael Hauck.

— Šv. Jono-Pauliaus II enciklika "Apie žmogaus darbą" (Laborem exercens) gaunama parapilijos šventovėje ir klebonijoje.

— Anapilio sodybai paaugojo \$100: E. ir B. Rovai, G. J. Dičpetriai; \$250: St. ir R. Ramanaukai.

— Meninę programą metinėje parapilijos vakarienoje lapkričio 13, sekmadienį, 7 v.p.p., Anapilio salėje atliks Lietuvos Kančinių parapilijos choras, vad. muz. J. Govedo.

— Rudeninis kapinių lankymas — spalio 30 d., 3 v.p.p.

— Mišios spalio 16, sekmadienį, 10 v.r. — už Juliją Balčiūnienę, 11 v.r. — už Smailių ir Manglicų mirusius.

A. a. Antano Lapienio atminimui vietoje gėlių "T. Žiburiams" paaugojo \$10 Elena Cinčikienė.

A. a. Broniaus Švedo atminimui vietoje gėlių dr. Gražina Girdauskaitė-Szabo, vyras Joe ir sūnus Neil paaugojo "T. Žiburiams" \$33.

Stefanija Čeponienė išvyko Montrealin į Šv. Kazimiero parapilijos kleboniją šeimininkės pareigoms.

KLB Stayerio-Wasagos apylinkės valdyba atsiuntė "TŽ" čekį su šiuo prirašu: "Siunčiame \$25 čekį ir dėkojame už patarnavimus mūsų bendruomenėi".

Dail. T. Valiaus monografiškos išleidimas dėl nenumatytų techninių kliūčių šiek tiek užsėtęs. Knyga turės 41 spalvotą ir 16 baltų-juodų iliustracijų. Užsakymai priimami ir toliau papiginta kaina (\$45.00). Užsakymus siųsti: A. Valienė, 84 Pine Crest Rd., Toronto, Ont. M6P 3G5 arba: dr. J. Sungaila, 109 Riverwood Pkwy., Toronto, Ont. M8Y 4E4. Čekius rašyti: "Valius monografija". Paveikslas — graviūra jau išparduotas.

Aldona Valienė

Dail. Elena Urbaitytė iš Niujorko, kurios paveikslų paroda buvo surengta Toronto Prisikėlimo Parodų salėje, apėmė ir Anapilį, gėrėjosis dailininkų A. Elksaus ir J. Bakio vitražais, aplankė "T. Žiburius" ir tapo jų skaitytoja. Meną ji pradėjo studijuoti Kaune, tęsė Muenchene, Freiburge. Atvykusi į JAV 1950 m., dar studijavo ir gavo bakalaureus bei magistrės laipsnius. Dirba kaip meno mokytoja vienoje Niujorko mokykloje. Yra surengusi keletą parodų. Jos paveikslai abstraktinėmis formomis kalba daugiausia apie XX š. gyvenimą.

ISNUOMOJAMAS antrame augšte butas iš dviejų kambarių ir virtuvės. Yra garažas. Tinkamas vienam ar dviem žmonėms. Netoli Prisikėlimo šventovės. Skambinti tel. 536-9785 Toronto.

DEMESIO! MIAMI BEACH, FLORIDOJE, netoli jūros išnuomojamas privatus kambarys su visais patogumais. Skambinti vakarais tel. 625-3632 Toronto arba nuo spalio 1 d. iki sausio 30 d. tel. 1-305-861-2161 Floridoje.

K. CIBAS atlieka visus staliaus darbus, taiso senus ir stato naujus namus už prieinamą kainą. Skambinti 534-3882 Toronto.

PARDUODAMAS BUTAS iš trijų didelių miegamųjų ir pusantros prausyklos ramiame pastate. Arti gero susisiekimo ir prekybos 427-to vieškelio ir Bloor gatvės rajone. Kaina — \$59.500. Skambinti tel. 622-4359 arba 622-3452 Toronto.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronto.

ATLIEKU visokius namų remonto ir staliaus darbus, lauko ir vidaus dažymus, valau grindų kilimus ir sofas (steam cleaning) pigia kaina. Skambinti po 7 val. vakaro tel. 532-3410 Toronto — J. Baliūnas.

Prisikėlimo parapilijos žinios

— Pirmos Komunijos pamokos vyksta šeštadieninėje mokykloje pamokų metu. Kurie mokyklos nelanko ar nekalba lietuviškai, prašomi registruotis klebonijos raštineje. Vaikučius pirmą Komunijai ruošia NPM seserys.

— Maironio mokyklos oficialio mokslo metų pradžia spalio 16 d. per 10.15 v. Mišias.

— Spalio 16 d. kun. A. Grauslys vadovaus pokalbiui įvairioms temomis parapilijos salėje 4 v.p.p.

— Spalio 5 d. palaidoti a.a. Bronius Švedas, 73 m., ir a.a. Eugenijus Starkutis, 37 m.

— Pakrikštyta Emilija-Loreta, Loretos (Ulbaite) ir John Viola duklė.

— Ruošiasi tuoktis Rita Poškutė su Tomu Palubinsku iš Klevlando.

— Lietuvos katalikų moterų 75 m. organizuotos veiklos minėjimas įvyks spalio 22 d., 5 v.p.p., parapilijos salėje. Akademinei dalyje kalbės sesuo Augusta ir dr. A. Janačienė. Meninę programą atliks "Volungės" choras. Po programos — vakarieno.

— Parapijai aukojo: V. Švedienė \$300, J. M. Vaškevičiai \$200, B. Kerulienė \$100, A. V. Lukai \$100, St. Giršienė \$100, P. Gaidelis \$50, St. Grizikas \$50; religinei šalpai: J. V. Gustainis \$200, P. Gaidelis \$50, A. I. Žemačiai \$50; klierikų fondai: R. Prociū \$500, J. M. Vaškevičiai \$100, P. Gaidelis \$150; vienuolynui: P. Gaidelis \$100; kaliniams šelpti: J. M. Vaškevičiai \$100; "Jėškau Tavo veido" (kun. A. Grauslio) knygos mecenatai: P. V. Dalindos \$100, J. Gataveckas \$100, M. Jasionytė \$100, V. Švedienė \$100, J. M. Vaškevičiai \$100, E. K. Šleikiai \$100, Gvyjo Rožinio Dr. J. \$100, Šv. Pranciškaus III ordino Prisikėlimo parapilijos kongregacija \$100. Knyga leidžia parapilija Šv. Kazimiero 500 metų mirties ir parapilijos 30-mečio progą.

— Mišios spalio 16, sekmadienį, 8.30 v.r. — už Emiliją Jurkoniene, 9.30 v.r. — už Eugenijų Bubelį, 10.15 v.r. — padėkos intencija, 11.30 v.r. — už parapiliją, 7 v.v. — už Leoną Gotceitą.

Kanados Lietuvių Dienos, jau 28-sios, spalio 7-9 d.d., Londone praėjo sėkmingai. Visuose renginiuose dalyvavo pakankamai tautiečių. Sportinėse žaidynėse šeštadienį dalyvavo krepšinio komandos ir golfininkai — iš viso apie 100 žmonių. Susipažinimo baliuje šeštadienio vakarą buvo apie 500 asmenų. Sekmadienio pamaldose evangelikų šventovėje dalyvavo 90 maldininkų, katalikų katedroje — apie 700. Popietinio koncerto programą atliko 200 dainininkų ir šokėjų, o žiūrovų erdvioje salėje galėjo būti apie 700-800. Vietinis dienraštis "Free Press" išspausdino platoką aprašymą ir dviejų šokėjų nuotrauką. Platesnis KLD aprašymas — sekančiame "TŽ" nr.

A. a. Eugenijaus Starkučio atminimui vietoje gėlių N. Ruslytė "T. Žiburiams" paaugojo \$15. Šie asmenys suaukojo \$30: N. Berskienė, A. Kamišaitienė, A. Arciškonis, H. Sakalauskas, P. Dambrauskas, A. Bekeris. Ačiū visiems už aukas.

JAU 20 METŲ veikia natūralaus gydymo klinika, kurioje su mediciniškomis ir pooperacinėmis problemomis daugybė žmonių pasveiko arba rado pagerėjimą. B. NAUJALIS — Mass. Ther. N.D.R.N.A. 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5. Tel. 533-8008.

FLORIDOJE, Pine Island saloje, St. James City, parduodami du sklypai 100'x162', kaina \$5000 kiekvienas. Skambinti (609) 423-0666.

ISNUOMOJAMAS penkių kambarių atskiras namas su virtuve ir prausyklomis. Mūrinis dviejų automobilių garažas. Roncesvalles ir Howard Park rajone. Skambinti vakarais tel. 533-6635 Toronto.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. Įvairiomis progomis skambinti į "Petals Florist" tel. 769-5009. Adresas: 710 Annette St., Toronto, Ont., vienas blokas į rytus nuo Jane St. Pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvių gėlių tvarkymo srityje.

CANDLELIGHT CATERERS SAVININKAI J. S. BUBULIAI Baliai, vestuvės, sužadėtuves, parenimai namuose ir įstaigose. Skambinti pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v. v. tel. 667-8260 arba 667-8280 Toronto.

Maloniai kviečiame atsilankyti į

spaudos VAKARA

savaitraščiui "Nepriklausoma Lietuva" paremti

didžiojoje Toronto Lietuvių Namų salėje (1573 Bloor St. W., Toronto, Ont.)

1983 m. spalio 15, šeštadienį, 6 v.v.

Programoje:

sol. G. Čapkauskienė, sol. R. Strimaitis, akomp. J. Govedas. Sokiama gros "Les a. The Music Masters" orkestras. Šilta vakarieno, gėrimai ir turtinga loterija.

Įėjimas — \$6.00, pensininkams ir studentams — \$5.00. Bilietai gaunami pas D. Renkauską 767-8264. Lietuvių Namuose sekma-dienio popiečių metu ir prie įėjimo salėn.

Rengėjai

Toronto "Gintaro" ansamblio tėvų komitetas maloniai kviečia jus atsilankyti į

MADŲ PARODA

"APLINK PASAULI" spalio 16, sekmadienį, 4.30 v.p.p., Toronto Lietuvių Namuose

Kava, pyragai, loterija, laimingas įėjimo bilietas Auka \$5.00 Dėl bilietų skambinti poniai Vingelienei 536-1785

Toronto Lietuvių Namuose, Vytauto Didžiojo menėje, 1983 m. spalio 22, šeštadienį,

KONCERTAS — BALIUS

Programoje: "Kalev" — estų 10 mergaičių ritminės gimnastikos grupė. Naujas Toronto dainos vienetas "Rūtelės" ir sol. Ed. Punksis atliks liaudies ir populiarias dainas. Sokiama gros 6 asmenų orkestras "Malūnas", dalyvaujant jų solistams. Vadovas — Ch. Goudy. Salė atidaryta ir kokiečiai — 6.30 valandą vakaro. Koncertas — 7.30 valandą vakaro. Veiks maisto bufetas. Bus turtinga loterija. Bilietai — \$6.00 asmeniui; \$5.00 — studentams ir pensininkams. Platina V. Kulnys tel. 769-1266. Iš anksto užsakant stalus, duodama nuolaida. Visi maloniai kviečiami dalyvauti. Rengia LN Vyrų Būrelis

Studentai ir studentės ar besiruošią studijuoti, nors ir nebuvo anksčiau skautais-tėmis, yra priimami į Toronto įsteigiamą ASS skyrių. Buvę akademikai ir kandidatai ar norį tapti akademinio skautų sąjūdžio nariais yra kviečiami į sueigą spalio 16, sekmadienį, 12 v., pas Viliją Punkriene, 189 Roncesvalles Ave.

Lietuvių pensininkų klubo moterų susirinkimas šaukiamas spalio 19, trečiadienį, 11 v.r., Lietuvių Namuose. Bus aptariami pensininkų namų įkurtuvių reikalai. Kviečiamos dalyvauti ne tik narės, bet ir viešnios.

Dail. Dagio skulptūrų paroda — spalio 29-30 d.d. Prisikėlimo Parodų salėje. Bus išstatyti naujai kūrinių drauge su ankstyvesnės datos kūrinių.

KLK Moterų Dr. Jos Lietuvos Kankinių parapilijos skyrius kapinių lankymo progą spalio 30 d. rengia meno parodą Anapilio parodų salėje. Lietuvos vaizdų paveikslus matysime dailininko P. Bigausko kūrinyje. Pirmą kartą lietuvių visuomenei pasirodys dailininkė L. Bigauskienė su gėlių piešiniais. Be minėtų dailininkų, parodoje dalyvaus gėlių krautuvės savininkė V. Siminkevičienė su gražiom ir meniškai sudarytom gėlių puokštėmis. Tai bus gera progą išsityti ir pasigrožėti minėtų asmenų kūrinių.

Rašytojo J. Kraliaus knyga "Ažuolai piliakalnyje" baigta rinkti "TŽ" spaustuvių. Tai somos paskutinės korektūros, kurias peržiūrėjo pats autorius. Knyga leidžia specialus rėmėjų komitetas ir "T. Žiburiai". Jau sutelkta pradinė lėšų suma knygos spausdinimui finansuoti. Aukotojų sąrašas bus išspausdintas knygos priede, be to, aukotojai gaus specialiai įristus egzempliorius su autoriaus įrašu. Šiomis dienomis gauta \$100 auka šiai knygai išleisti iš buvusios autoriaus mokinės Aldonos Svilaitės-Craig. Jei dar kas norėtų prisidėti prie šios knygos išleidimo, prašome nedelsiant savo įnašus siųsti "TŽ" adresu.

Lietuvių Katalikų Moterų organizuotos veiklos metų minėjimas

spalio 22, šeštadienį, 5 v.p.p., Toronto Prisikėlimo parapilijos salėje Akademinei dalyje kalbės sesuo Augusta ir dr. A. Janačienė, meninę programą atliks "Volungės" choras.

Vakarieno. Įėjimas — \$14.00 Rengėjos: KLKMD centro valdyba ir Pasaulio LKM Organizacijų Sąjunga

Š.m. spalio 23, sekmadienį, 5 v.p.p., Lietuvių Namų Mortos menėje rengiama paskaita ir rodamos skaidrės tema

"KINIJA XX AMŽIUJE"

Paskaitą skaitys kun. P. Urbaitis, gyvenęs 20 metų Kinijoje. Skaidrės rodys A. Kalinauskas, neseniai lankęs Kiniją. Paskaitininkai atsakys ir į klausimus. Įėjimas nemokamas.

Visi kviečiami dalyvauti Rengėjai — Lietuvių Namų Vyrų Būrelis

Pranešame, kad Toronto Lietuvių Namų narių susirinkimas įvyks 1983 m. spalio 23, sekmadienį, 3 v.p.p., Lietuvių Namų Karaliaus Mindaugo menėje.

Susirinkimo darbotvarkė:

1. Susirinkimo atidarymas
2. Valdybos pranešimai a. pirmininko, b. išdėtininko.
3. Diskusijos dėl pranešimų
4. Sumanymai ir pasiūlymai
5. Susirinkimo uždarymas

Po susirinkimo P. Krukonis rodys skaidrės iš Lietuvos praeities ir dabarties gyvenimo. Visus narius dalyvauti kviečia — Lietuvių Namų valdyba

MONTREALQUE

Lietuvių radijo pusvalandis mi- ni 20 metų sukaktį. Jį įsteigė Li- das Stankevičius, 1963 m. spalio 6 d. etninių grupių stotyje CFMB. Pusvalandis daug pasitarnavo lie- tuviškos organizacijoms ir lie- tuvybei palaikyti. Lietuviškos mu- zikos klauso ir kitataučiai. Tai ma- tyti iš gautų laiškų. Montrealio lietuvių kolonijai sumažėjus, pus- valandis labai reikalingas aukų iš privačių asmenų, nes skelbimų iš kelių verslininkų nebepakanka pusvalandžiui išlaikyti. Liudui Stankevičiui linkėtina daug iš- tvermės, žengiant į trečią dešimt- metį.

J. Ladyga

Šv. Kazimiero parapilijoje. — Mont- realio lietuviams organizuojama ekskursija į Romą — šv. Kazimiero 500 metų mirties sukakties iškil- mes Šv. Petro bazilikoje. Iš Mont- realio (Mirabel) išskrendama va- sario 28 d. ir grįžtama kovo 7 ar 13 d.d. Kaina vienai savaitei — \$995, dviem — \$1,227 JAV su maistu ir nakvyne Šv. Kazimiero kole- gijos svečių namuose "Villa Litua- nia". Bus lankoma gražioji Roma ir kitos vietovės. Montrealio lie- tuviams vadovaus klebonas kun. St. Šileika, SDB. Užsiregistruoti iki gruodžio 1 d., įmokant \$150. Tel. 521-9930. — "Lito" skyrius vei- kia Šv. Kazimiero parapilijos sveai- nėje sekmadieniais nuo 10.30 v.r. iki 12.30 v. — Albertui ir Genei Da- siasms suruoštas pobūvis jų 25 me- tų vedybinio gyvenimo sukaktčiai paminėti. Pobūvis įvyko Val David pas gimines p.p. Keršius. Sukak- tuvininkai susilaukė sveikinimų ir bendros dovanos nuo visų daly- vavusių. — Po ilgos ligos St. Cabri- ni ligoninėje mirė Antanina Ra- čionienė-Endrukaitė, 81 m. Pa- laidota iš Šv. Kazimiero šventovės rugsėjo 28 d. Šalia savo vyro Ant- ano Cote de Neiges kapinėse. Jos liūdi pusseserė Marcelė Piečaitie- nė ir brolis Šakius. Laidotuvių dalyviams buvo suruoštos vaišės. — Iš Klevlando parapilijoje ir pa- p.p. Benius lankėsi Birutė ir Wil- liam Hansen. Birutės motina — Kazė Sadauskienė (mirusi) 1925 m. susituokė Šv. Kazimiero šven- tovyje, kai klebonavo kun. J. Šim- kus. SK.

• Užsakykite "Tėviškos Žibu- rius" kaip dovaną jaunavedžiams, draugams, pažįstamiems

3. Nekilnojamo turto paskolos taip pat yra apdraudžiamos iki \$10,000. Ta drauda nėra automa- tiška, ir narys turi pasirinkimą. Jeigu narys turi daugiau kaip vieną nekilnojamo turto paskolą, mirties arba visišką invalidumo atveju būtų išmokama tik iki maksimum \$10,000, bet ne už kiek- vieną paskolą po \$10,000.

4. Tautapomiosios sąskaitose (T) balansai yra automatiškai kiekvieno nario apdrausti iki \$2,000 mirties atveju arba dvi- gubai turimos sumos tragiškos mirties atveju. Šiai draudimo kategorijai yra sekantys apri- bojimai: a. natūralios mirties atveju pinigai turi būti išbuvę sąskaitoje nemažiau kaip 6 mė- nesius; b. pinigus įdėjus į tau- pomąją sąskaitą po gydytojo nustatytos mirtinos ligos diag- nozės, drauda negalioja. Pvz. sąskaitoje yra \$1000; narys, sužinojęs iš gydytojo, kad turi neįsigydomą ligą, įdės iki \$2000. Mirties atveju bus išmokėta tik \$1000, nes visi išmokėjimai yra daromi tik pagal gydytojo pa- žymėjimus; c. gauti pilnai \$2000 sumai reikia, kad ji būtų įdėta iki 55 metų amžiaus, ir tas ba- lansas turi būti išlaikytas iki mirties; tuomet mirimo amžius nesvarbu, visuomet bus išmoka- ma pilna suma; d. įdėjus pinigų arba sumažinus balansą po 55 metų amžiaus, išmokėjimai da- romi sekančia tvarka: nuo 55 iki 60 metų 75% nuo turimo balanso, nuo 60 iki 65 metų 50%, nuo 65 iki 70 metų 25%. Atidarytos sąskaitos, esant virš 70 metų amžiaus, gyvybės draudos neturi.

5. Be minėtų draudų, liečian- čių asmenines sąskaitas, "Li- tas", kaip finansinė institucija, turi ypatingai geras įvairias draudas apiplėšimų, gaisro ir kitais atvejais. B. Niedvaras

30 METŲ ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Dėkojame Dievui už sveikatą. Dėkojame bendradarbiams už darbą. Dėkojame klientams už pasitikėjimą. Dėkojame visiems už dėmesį ir rekomenduotus klientus.

Prieš 30 metų, t.y. 1953 m. spalio mėnesi, pradėjome "ADAMONIS IR BUDRIŪNAS" namų pardavimo, namams paskolų parūpinimo ir namų draudimo patar- navimą.

Laikui bėgant keitėsi darbo apimtys. Daugiau kaip 20 metų dirbame vien tik ugnies, automobilių, atsakomybės, gy- vybės draudos srityje.

Linkime, kad mūsų darbas būtų paskatinimas jaunajai kartai siekti savarankiškumo, betkurioje profesijoje ar užsiėmime.

Tikimės visų dėmesio tolimesniam mūsų darbui. Kviečiame pasinaudoti mūsų 30 metų patirtimi.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY TEL: 722-3545

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:
certifikatus 1 m.	9.5 %	Nekilnojamo turto,
Terminuotus indėlius:		asmenines ir
1 metų	9 %	prekybines.
180 - 364 d.	8.25 %	Paskolos mirties
30 - 179 d.	7.75 %	atveju
Trumpalaikiai indėliai		draudžiamos
\$20,000 ar daugiau		iki \$10,000
Taupomosios sąskaitos:		
specialios	7.25 %	
su drauda	7 %	
Čekių sąskaitos:	5 %	

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS	
1475 De Seve	3907A Rosemont
Pirm. antr. treč.	9.00 - 3.00 4.00 - 8.00
Ketvirtadieniais	12.00 - 8.00 2.00 - 6.00
Pentadieniais	10.00 - 6.00
Sekmadeniais nuo spalio 15 iki gegužės 15	
1475 De Seve ir Šv. Kazimiero par. salėje: 10.30 - 12.30	